

Møteinnkalling

Kontrollutvalget Rakkestad

Møtested: Rådhuset, møterom Kommunestyresalen

Tidspunkt: 14.06.2022 kl. 09:00

Eventuelle forfall meldes til Anita Dahl Aannerød, telefon 900 86 740, e-post rona@fredrikstad.kommune.no

Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

Rakkestad, 07.06.2022

Finn Kultorp (s)
Leder

Saksliste

Saksnr.	Innhold	Side:
PS 22/21	Godkjenning av innkalling og saksliste	3
PS 22/22	Valg av representant til å signere protokoll	4
PS 22/23	Informasjon fra rådmann angående statsforvalterens tilsyn på vann, avløp og renovasjon	5
PS 22/24	Oppsummering av regnskapsrevisjon 2021	6
PS 22/25	ØVKR IKS - Rapport om resultat av kontrollhandlinger vedr. sluttregnskap for investeringsprosjekt innen vann og avløp	16
PS 22/26	ØVKR IKS - Rapport om resultat av kontrollhandlinger vedr. sluttregnskap fro kommunale veier og bruer	19
PS 22/27	Kontrollutvalgets reglement	22
PS 22/28	Prosjektplan "Tjenester til barn med funksjonsnedsettelse"	44
PS 22/29	Avtale om levering av forvaltningsrevisjoner for august til juli 2024	52
PS 22/30	Referater og meldinger	82
PS 22/31	Eventuelt	90

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2022/106
Dokumentnr.: 29
Løpenr.: 179638/2022
Klassering: 3016-191
Saksbehandler: Caroline Klæboe Roos

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rakkestad	Møtedato 14.06.2022	Utvalgssaksnr. 22/21
---	-------------------------------	--------------------------------

Godkjenning av innkalling og saksliste

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Innkalling og saksliste godkjennes

Fredrikstad, 20.05.2022

Vedlegg

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen

Saksopplysninger

Saksliste er fremlagt og godkjent av kontrollutvalgets leder.

Vurdering

Innkalling og saksliste godkjennes.

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2022/106
Dokumentnr.: 30
Løpenr.: 179647/2022
Klassering: 3016-191
Saksbehandler: Caroline Klæboe Roos

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rakkestad	Møtedato 14.06.2022	Utvalgssaksnr. 22/22
---	-------------------------------	--------------------------------

Valg av representant til å signere protokoll

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Til å signere protokollen sammen med leder av utvalget, velges

Fredrikstad, 20.05.2022

Vedlegg

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen

Saksopplysninger

I henhold til kontrollutvalgets rutine som ble behandlet i kontrollutvalgets møte 12.05.2020 skal det ved hvert møte settes opp en sak om «Valg av en representant til signering av protokoll». Den som leder møtet skal alltid signere protokollen.

Vurdering

Ingen

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2022/107
Dokumentnr.: 17
Løpenr.: 189558/2022
Klassering: 3016-192
Saksbehandler: Anita Dahl Aannerød

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Rakkestad	14.06.2022	22/23

Informasjon fra rådmann angående statsforvalterens tilsyn på vann, avløp og renovasjon

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Informasjonen tas til orientering.

Fredrikstad, 01.06.2022

Vedlegg

Ingen.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

KU-sak 21/40, den 23.11 2021 – Eventuelt.

Saksopplysninger

I kontrollutvalgets møte den 23. november 2021, sak 21/40 ønsket utvalget en informasjon fra rådmann angående statsforvalterens tilsyn på vann- avløp og renovasjon, på vårparten. Rådmann stiller i møtet ved kommunalsjef areal og infrastruktur, for å gi informasjon.

Vurdering

Kontrollutvalget må ta stilling til om de ønsker å ta saken videre etter at de har fått den muntlige informasjonen. Imidlertid er det statsforvalteren som følger opp sine tilsyn. Sekretariatets innstilling er at kontrollutvalget kan ta informasjonen til orientering.

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2022/101
Dokumentnr.: 37
Løpenr.: 178396/2022
Klassering: 3016-186
Saksbehandler: Bjørn Gulbrandsen

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rakkestad	Møtedato 14.06.2022	Utvalgssaksnr. 22/24
---	-------------------------------	--------------------------------

Oppsummering av regnskapsrevisjon 2021

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Revisors oppsummering av utført regnskapsrevisjon for regnskapsåret 2021, tas til orientering

Fredrikstad, 19.05.2022

Vedlegg

Oppsummering av regnskapsrevisjon for Rakkestad kommune 2021, datert 18.05 2022

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

KU - sak 21/29 den 21.09 2021, "Overordnet revisjonstrategi for 2021 - Regnskapsrevisjon"

Saksopplysninger

Vi viser til kommunelovens § 24-7 om revisors plikt til å rapportere resultatene av sin revisjon og kontroll til kontrollutvalget. Vi viser også til forskrift om kontrollutvalg og revisjon, § 3 og § 4 om kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om regnskaps- og forvaltningsrevisjonen og påse at dette foregår etter gjeldende revisjonsstrategier, og bestemmelser i lov og forskrift.

Revisjonen har utarbeidet et notat kalt oppsummering av regnskapsrevisjon 2021. Formålet med dette notatet er å gi kontrollutvalget en samlet oppsummering av utførte revisjonshandlinger, og resultater av disse kontrollene for revisjonsåret 2021. Tidligere (i 2021) har revisjonen lagt frem en overordnet revisjonstrategi for kontrollutvalget for å vise hvordan revisjonen har vurdert revisjonsoppgavene knyttet til Rakkestad kommune. Det vises til sak 21/29 i kontrollutvalget den 21.09 2021. Det ble i den redegjort for inndeling, revisjonsteknisk tilnærming, risikovurdering og vesentlighetsvurdering samt spesifikke fokusområder.

Vurdering

Sekretariatets gjennomgang av oppsummeringsnotat viser at revisjonen fokusområder som ble omtalt i saken om revisjonsstrategien for 2021 er fulgt opp gjennom årsoppgjøret og ved interimsrevisjon, og er omtalt i oppsummeringsnotatet.

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget om å ta revisjonens oppsummering av utført regnskapsrevisjon for regnskapsåret 2021, til orientering.

RAKKESTAD KOMMUNE
2021

Oppsummering av regnskapsrevisjon 2021

Innhold

1	Formål	3
2	Regnskapsavleggelse	3
3	Oppsummering	4
3.1	Driftsmidler	4
3.2	Finans	4
3.3	Innkjøp	4
3.4	Likvid	5
3.5	Lønn	5
3.6	Merverdiavgift	5
3.7	Områdeovergripende	5
3.8	Overføring.....	6
3.9	Salg	6
3.10	Skatt	6
3.11	Kontroller i årsavslutningen	7
3.12	Etterlevelsesrevisjon	7
3.13	Attestasjoner.....	7
3.14	Henvendelser	8

1 Formål

Kontrollutvalget skal påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte, jf. Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) §§ 24-2, 24-9 og 23-2 samt Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3. Formålet med denne rapporten er å gi en samlet oppsummering av revisjonshandlinger og funn i revisjonsåret 2021 for Rakkestad kommune.

Tidligere har revisjonen lagt frem en overordnet revisjonsstrategi for kontrollutvalget for å vise hvordan revisjonen har vurdert revisjonsoppgavene knyttet til Rakkestad kommune og hvordan ressursene er fordelt. Det vises til sak 21/29 i kontrollutvalget den 21.09.2021, hvor det ble redegjort for inndeling, revisjonsteknisk tilnærming, risikovurdering og vesentlighetsvurdering for regnskapsrevisjon på oppdraget.

Regnskapet er av revisjonen inndelt i områder. Dette er gjort for å systematisere arbeidet og kunne foreta en konkret risikovurdering og velge hensiktsmessige revisjonshandlinger for å redusere risiko for vesentlige feil i regnskapet. I det følgende vil vi gi en kort oppsummering av de viktigste funnene i løpende revisjon av regnskapet samt årsoppgjørrevisjon.

2 Regnskapsavleggelse

Rakkestad kommunes regnskap ble avlagt den 18.02.2022 av rådmann og fagleder regnskap. Det er foretatt korrigeringer av informasjon og noter i etterkant av avleggelsen. Nytt regnskap er mottatt 08.04.2022.

Rådmannens årsberetning er datert 29.03.2022, og mottatt 31.03.2022.

Dokumentet «uttalelsen fra ledelsen» mottatt 21.03.2022. Erklæringen er gitt uten tilleggsopplysninger. Revisors beretning og nummerert brev 1/2022 er avgitt 11.04.2022.

Konklusjon av utført revisjonsarbeid i Rakkestad kommune:

Det vises til revisors beretning der det fremgår at årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Rakkestad kommune per 31. desember 2021, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne dato i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Beretning er avgitt med bemerkning om manglende rapportering av finans- og gjeldsrapportering gjennom året under «Andre forhold».

Revisjonen har hatt utstrakt kommunikasjon med kommunens organisasjon i forbindelse med årsoppgjøret. Det har vært åpen dialog mellom revisjonen og kommunen. Revisjonen opplever at det er en konstruktiv og ryddig dialog med kommunen.

3 Oppsummering

Nedenfor gir vi en oppsummering av revisjonshandlinger og funn som vi ønsker å kommentere nærmere:

3.1 Driftsmidler

Driftsmiddel er et formuesobjekt (fysisk eller immaterielt). Varer og tjenester som, etter gjeldende regelverk, kan klassifiseres som investering bokføres i investeringsregnskapet og skal aktiveres. Det må også foretas avskrivninger for å vise verdiforringelse.

Det er foretatt bilagskontroll i forbindelse med attestasjon av mva-kompensasjon. Test av kommunens egenkontroll er foretatt for å bl.a. påse at inngående fakturaer er gjenstand for arbeidsdeling ved attestasjon og anvisning. Videre har revisjonen kontrollert årets avskrivninger og aktiveringer sett opp mot investeringsregnskapet og de regler og standarder som gjelder i kommunalt regnskap. Dette innebærer blant annet korrekt valg av avskrivningsperioder, korrekt avskrivningsgrunnlag og korrekt regnskapsføring på prosjekter i investeringsregnskapet. Det er også innhentet anskaffelsesprotokoller på enkelte større investeringer.

Vi har ikke avdekket vesentlige feil eller mangler ved kommunens håndtering av sine driftsmidler.

3.2 Finans

Kommuner har ansvar for å ha en forsvarlig økonomiforvaltning. Det er utført test av at kommunens egenkontroll er foretatt på opptak av lån og om finansrapportering er foretatt i henhold til gjeldende regelverk. Det er ved tertialrapportering gjennom året ikke rapportert på kommunens finans- og gjeldsforvaltning, men rapportert i rådmannens årsberetning. Videre er finansområdet grundig gjennomgått ved kontroll av aksjer og andeler, vurderinger, utlån og innlån, renter og avdrag, samt bruk og avsetning til fond. Det er også foretatt kontroll av balansekonti.

Økonomireglement, inkludert regler for finans- og gjeldsforvaltningen, ble vedtatt i kommunestyret i juni 2021. Dette er i etterkant kvalitetssikret og endelig behandling ble foretatt i kommunestyret 07.04.2022. Rakkestad kommune har god dokumentasjon på sine balanseposter, inklusiv aksjer og andeler. Det er ikke avdekket feil eller mangler på området.

3.3 Innkjøp

Kommuner kjøper varer og tjenester fra ulike leverandører. På innkjøpsområdet er det foretatt analytiske kontrollhandlinger samt stikkprøvekontroller i forbindelse med attestasjon av mva-kompensasjon. Utført test av kontroll når det gjelder arbeidsdeling ved attestasjon og anvisning samt kontrollsteget som viser at bilag har vært gjenstand for kontroll. I tillegg er det ved årsavslutning foretatt kontroll av balansekontoer, blant annet leverandørgjeld.

Kontrollene viser at kommunens systematiske internkontroll fungerer, og det er ikke avdekket vesentlig feil.

3.4 Likvid

En kommune er likvid dersom den kan innfri betalingsforpliktelser etter hvert som de forfaller. Likviditetsstyring er viktig for kommunens daglige drift og investeringer. Det er utført test av kommunens avstemming av bankkontoer. Alle bankkonti er avstemt mot ekstern dokumentasjon revisjonen har innhentet. Det er foretatt test av kommunens rutiner på remittering¹ og rutiner fungerer tilfredsstillende. Remittering og fullmakter til disponering av bankkonti innehas av den enkelte hver for seg.

Kommunen har rutiner på jevnlig avstemming av bankkonti og det er ikke avdekket vesentlig feil eller mangler av håndtering av disse.

3.5 Lønn

Lønnsutgifter inkl. sosiale utgifter og pensjon er den største utgiftsposten i kommuneregnskapet. Det er utført test av kontroll på rutiner for utbetaling av lønn og grunnlag for pensjon. Det er også foretatt analytiske kontrollhandlinger. Kontroll av balanseposter for pensjon, feriepenger, sykepenger, arbeidsgiveravgift og skattetrekk er gjennomgått. Det er foretatt kartlegging av oppfølging av faktisk bruk av årsverk.

Den interne kontrollen fungerer som forutsatt. Det er ikke avdekket vesentlige feil eller mangler.

3.6 Merverdiavgift

Kommunen er omfattet av to ulike regelverk. Lov om merverdiavgift og Lov om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv. Det er utført test av kontroll på avstemming og kontrollsteget. Videre utføres det detaljkontroll på håndtering av merverdiavgift (mva) ved utfakturering og analytisk kontroll på innrapportert ordinær mva for hele året mot grunnlaget i regnskapet. Ved attestasjon av mva-kompensasjon, har revisor kontrollert balanseverdier og bokføring i drifts- og investeringsregnskapet.

Det er ikke avdekket feil eller mangler som ikke er rettet ved kommunens håndtering av merverdiavgiftsområdet.

3.7 Områdeovergripende

Revisjonen gjennomfører en del handlinger i løpet av året og i årsoppgjøret som omfatter kommunens regnskap på et overordnet nivå. Det omfatter blant annet kontroll av rådmannens budsjettforslag, vedtatt budsjett, budsjettendringer, regnskapsavleggelse, økonomiske sammenhenger og pliktige regnskapskjemaer.

¹ Remittering vil si at kommunen betaler regninger fra regnskapsprogram ved å overføre en liste med fakturaer til et venteregister i banken. Regnskapsprogrammet produserer en forfallsliste som overføres til nettbanken for godkjenning.

Det er utført test av kontroll på tertial- og årsrapportering til politisk miljø. Rapportering om kommunens forvaltning av finansielle midler og gjeld bør være en del av denne rapporteringen.

Det er ikke foretatt rapportering på kommunens forvaltning av finansielle midler og gjeld ved tertialrapportering. Revisors kontroller har ellers ikke avdekket vesentlige feil eller mangler.

3.8 Overføring

Gjennom inntektssystemet fordeler staten såkalte frie inntekter til kommuner. Frie inntekter består av rammetilskudd og skatteinntekter, og utgjør om lag 70 prosent av kommunesektorens samlede inntekter. Overføringsutgifter består av sosiale utlån og utlån fra næringsfond m.m.

Det er utført analyse vedrørende eiendomsskatt og ekstra bilagskontroll på kostra-art 470 Overføring til andre (private). Det er også foretatt avstemminger på balansekontoer. Det er i tillegg gjort avstemmingskontroll av skatteinntekter og rammeoverføringer mot prognosemodell fra KS.

Revisjonen har ikke avdekket vesentlige feil eller mangler på området.

3.9 Salg

Området består av mange typer inntekter for eksempel husleie, barnehagebetaling, betaling for hjemmehjelp, kommunale gebyrer etc.

Det er foretatt analyser av inntekter vedrørende barnehage og SFO.

Det er også foretatt analytiske kontrollhandlinger, og kontroll av balanse.

I tillegg er det foretatt gjennomgang av vesentlige inntektsposter innenfor salgsområdet.

Selvkost er særskilt kontrollert ved årets slutt med hensyn på avslutning av regnskap på hver funksjon innenfor selvkost, saldering mot fonds og tilførsel av renter til fonds.

Revisjonen har ikke avdekket vesentlige feil eller mangler på området.

3.10 Skatt

Det er innført skatteplikt for kommuner som utfører avfallstjenester knyttet til husholdningsavfall fra andre kommuner og næringsavfall - fra og med 1. januar 2014.

Kommunen har tidligere konkludert med at næringsavfall ikke er skattepliktig. Fra 2021 har næringsavfall blitt bokført med egen funksjon, for å unngå at private husholdninger subsidierer næringsdelen. Foreløpig rapporteres det underskudd på næringsdelen. Revisjonen har anbefalt å rapportere dette på egen næringsoppgave i Altinn, slik at det kan foretas avregning mot eventuelle kommende overskudd.

3.11 Kontroller i årsavslutningen

Samtlige revisjonsområder er også omfattet av flere revisjonshandlinger som utføres i årsavslutningen. Det gjennomføres blant annet kontroller på at balanseposter er dokumentert og avstemt, at regnskapsføring av videreutlån er korrekt, at lønns- og pensjonsutgifter er korrekt innberettet og regnskapsført, at både drift- og investeringsregnskapet er avsluttet i henhold til gjeldende regelverk, at regnskapsdokumentet inneholder pliktige noter, og at rådmannens årsberetning samsvarer med kravene i kommuneloven. Det gjennomføres også avsluttende analyser.

3.12 Etterlevelsesrevisjon

Formålet med forenklet etterlevelseskontroll er, innenfor en begrenset ressursramme, å forebygge svakheter og bidra til å sikre at kommunen følger sentrale bestemmelser og vedtak på økonomiområdet.

Det er foretatt en risiko og vesentlighetsvurdering der revisor konkluderte med at området Tilskudd til private barnehager ble valgt til kontroll.

Det er skrevet en uttalelse med konklusjon at basert på de utførte handlingene og innhentede bevis, er vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Rakkestad kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd regelverk og interne rutiner for håndtering og utbetaling av tilskudd til private barnehager.

3.13 Attestasjoner

Revisjonen utfører løpende attestasjonsoppgaver som gjelder tilskudd kommunen har mottatt og hvor det er krevd rapportering på bruk av midler. I mange tilfeller er tilskuddet formet som et prosjekt hvor kommunen dokumenterer utgifter og inntekter i prosjektet. I tillegg finnes det ulike ordninger der kommunen krever refusjon for medgåtte utgifter, og hvor det er krav til bekreftelse fra revisjonen.

Vi har levert til sammen 18 revisjonsuttalelser vedrørende tilskudd kommunen har rapporteringsplikt på som fordeler seg på 8 revisjonsuttalelser etter ISA 800², og 10 revisjonsuttalelser etter ISRS 4400³.

Av de mest vesentlige kan vi nevne:

- Mva-kompensasjon
- Rapportering av psykisk utviklingshemmede
- Koronatilskudd til næringslivet
- Kommunalt kompetanse- og innovasjonstilskudd
- Spillemidler til idretts- og nærmiljøanlegg

² Standard” Særlige hensyn ved revisjon av regnskaper utarbeidet i samsvar med rammeverk med spesielle formål.

³ Standard” Avtalte kontrollhandlinger”

3.14 **Henvendelser**

I tillegg til revisjon av årsregnskapet, attestasjoner og etterlevelsesrevisjon mottar vi løpende større og mindre henvendelser fra kommunen gjennom året. Vi gjennomfører møter der det er hensiktsmessig, og vi gir skriftlige tilbakemeldinger.

Østre Viken Kommunerevisjon IKS
Rolvøy 18.05.2022

Jostein Ek (sign.)
oppdragsansvarlig revisor

Unni Torp (sign.)
revisor

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2022/101
Dokumentnr.: 33
Løpenr.: 177398/2022
Klassering: 3016-186
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Rakkestad	14.06.2022	22/25

ØVKR IKS - Rapport om resultat av kontrollhandlinger vedr. sluttregnskap for investeringsprosjekt innen vann og avløp

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget har ingen merknader til «Rapport om resultat av kontrollhandlinger vedrørende sluttregnskap for investeringsprosjekt innen vann og avløp», og tar rapporten til orientering
2. «Rapport om resultat av kontrollhandlinger vedrørende sluttregnskap for investeringsprosjekt innen vann og avløp» oversendes kommunestyret til orientering.

Fredrikstad, 18.05.2022

Vedlegg

- ØVKR IKS «Rapport om resultat av kontrollhandlinger vedrørende sluttregnskap for investeringsprosjekt innen vann og avløp», datert 13.05.2022

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

- Formannskapetets møte 2. juni 2021 sak 53/21 – Byggeregnskaper
- KU-sak 21/39, den 23.11.2021 – Referater og meldinger
- Mail fra ØVKR IKS 26.11.2021 vedr. Rakkestad kommune – protokoll fra KU-møte 23.11.2021
- Protokoll fra KU-sak 22/20 Eventuelt

Saksopplysninger

Østre Viken kommunerevisjon IKS (ØVKR) har gjennomført kontrollhandlinger vedrørende sluttregnskapet for investeringsprosjekt innen vann og avløp.

Bakgrunnen for kontrollhandlingene er et vedtak i formannskapet den 2. juni 2021 i sak 53/21 – Byggeregnskap. Vedtaket bygget på rådmannens vurderinger i saken, og var som følger:

«Rådmannen fremlegger prosjektregnskapene for formannskapet som beskrevet i «Økonomisk rapport pr. 31.8.2020 – Investeringer» De går deretter til kontrollutvalget for uttalelser – før de forelegges kommunestyret for vedtak.»

Revisjonen skriver at de har utført kontrollhandlinger i samsvar med ISRS 4400 – Avtalte kontrollhandlinger¹. Oppdraget gjelder sluttregnskap for investeringsprosjekt 90017 Vann- og avløpsinvesteringer avsluttet per 31.12.2020. Sluttregnskapet viste samlet netto investeringsutgifter på kr. 13 823 643.

Revisjonen finner at:

- Beskrivelsen av byggeprosjektets fremdrift samsvarer med vedtak og budsjettforutsetninger.
- Utgifter og inntekter som er bokført på prosjekt Vann- og avløpsinvesteringer vedrører det aktuelle prosjekt. Det er ikke foretatt inntektsføringer på prosjektet.
- Sluttregnskapet er avsluttet i samsvar med kommunestyrets vedtak om finansiering. Det er foretatt budsjettbevilgning i budsjettene 2020. I tillegg er det foretatt 2 budsjettjusteringer i samme år.

Sekretariatet viser til vedlagte rapport for ytterligere detaljer.

Vurdering

Rakkestad kommune har ikke et eget reglement for kontrollutvalget. Sekretariatet har ikke klart å finne et reglement i kommunen som sier at kontrollutvalget skal avgjøre innstilling til/uttalelse til kommunestyret om godkjenning for hvert av kommunens avsluttede investeringsprosjekt. Kontrollutvalget har ikke plikt til å behandle andre enn de saker som det får seg forelagt fra kommunestyret, eller der det framgår av lov og forskrift.

Formannskapet vedtok å gi uttalelse på at kontrollutvalget skulle gi en uttalelse til prosjektregnskapene før de skulle forelegges kommunestyret for behandling. Skal kontrollutvalget gi en uttalelse bør prosjektregnskapene revideres først. Revisjonen har utført kontrollhandlinger, ikke revisjon, slik sett har ikke kontrollutvalget noe å basere en eventuell uttalelse på. Ønsker Rakkestad kommune at det skal utføres revisjon på kommunens byggregnskap bør dette forankres i kommunestyret, og innlemmes i et eget reglement for kontrollutvalget. Dette arbeidet er i gang ved at kontrollutvalget vedtok følgende under sak 22/20 i sitt møte 10.05.2022: *Kontrollutvalget ber sekretariatet om å legge frem et forslag til rutine for revisjon av kommunens investeringsregnskaper over et gitt investeringsbeløp. Saken legges frem i møte 14.06 2022.*

Med bakgrunn i rapportens vurderinger anbefaler sekretariatet følgende: Kontrollutvalget har ingen merknader til revisjonens rapport: «Rapport om resultat av kontrollhandlinger vedrørende sluttregnskap for investeringsprosjekt innen vann og avløp», og tar rapporten til orientering. Videre anbefales det at «Rapport om resultat av kontrollhandlinger vedrørende sluttregnskap for investeringsprosjekt innen vann og avløp» oversendes kommunestyret til orientering.

¹ Internasjonal standard for beslektede tjenester, «Et oppdrag om avtalte kontrollhandlinger utgjør verken revisjon, forenklet revisjonskontroll eller annet attestasjonsoppdrag. Et oppdrag om avtalte kontrollhandlinger innebærer ikke at det innhentes bevis med det formål at praktiserende revisor skal gi uttrykk for en mening eller en attestasjonskonklusjon i noen form». <https://www.revisorforeningen.no/globalassets/fag/standarder-og-veiledninger/revisjonsstandardene/isrs-4400-revidert-oppdrag-om-avtalte-kontrollhandlinger-16022022.pdf>

Org.nr. 987 952 423

Til Rakkestad kommune

RAPPORT OM RESULTAT AV KONTROLLHANDLINGER VEDRØRENDE SLUTTREGNSKAP FOR INVESTERINGSPROSJEKT INNEN VANN OG AVLØP

Vi har gjennomført de handlinger som er avtalt med dere og listet opp nedenfor vedrørende sluttregnskap for investeringsprosjekt 90017 Vann- og avløpsinvesteringer som er avsluttet per 31.12.2020. Vårt oppdrag er utført i samsvar med ISRS 4400 – Avtalte kontrollhandlinger.

Sluttregnskapet viser samlede netto investeringsutgifter på kr 13 823 643. Økningen etter formannskapetets behandling av regnskapet 02.06.2021 skyldes, ifølge kommunens redegjørelse, prosjektadministrasjon og andre påløpte utgifter på de enkelte anlegg.

Kontrollhandlingene er utført for å kunne bistå dere i vurderingen av riktigheten av sluttregnskapet og de oppsummeres som følger:

1. Beskrivelsen av byggeprosjektets fremdrift samsvarer med vedtak og budsjettforutsetninger
2. Utgifter og inntekter som er bokført på prosjekt Vann og avløpsinvesteringer vedrører det aktuelle prosjekt
3. Sluttregnskapet er avsluttet i samsvar med kommunestyrets vedtak om finansiering i budsjettvedtak for 2020 samt budsjettendringer gjennom året.

Vi rapporterer våre funn nedenfor:

- a) Med hensyn til punkt 1 har vi funnet at beskrivelsen av byggeprosjektets fremdrift samsvarer med vedtak og budsjettforutsetninger
- b) Med hensyn til punkt 2 har vi funnet at utgifter som er bokført på prosjekt Vann- og avløpsinvesteringer vedrører det aktuelle prosjekt. Det er ikke foretatt inntektsføringer på prosjektet
- c) Med hensyn til punkt 3 har vi funnet at sluttregnskapet er avsluttet i samsvar med kommunestyrets vedtak om finansiering. Det er foretatt budsjettbevilgning i budsjettene 2020. I tillegg er det foretatt 2 budsjettjusteringer i samme år.

Siden de ovenstående kontrollhandlinger verken utgjør revisjon eller forenklet revisorkontroll i samsvar med revisjonsstandardene, gir vi ikke uttrykk for noen sikkerhet for at informasjonen ikke inneholder vesentlige feil.

Dersom vi hadde utført tilleggshandlinger eller hadde gjennomført revisjon eller forenklet revisorkontroll i samsvar med revisjonsstandardene, kunne andre forhold ha kommet til vår kunnskap og blitt rapportert til dere.

Vår rapport er utelukkende utarbeidet for det formål som er beskrevet ovenfor og til deres informasjon, og skal ikke brukes til noe annet formål. Rapporten er beregnet på kommunestyret i Rakkestad.

Rolvsvøy, 13.05.2022

Jostein Ek

Oppdragsansvarlig revisor

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2022/101
Dokumentnr.: 34
Løpenr.: 177482/2022
Klassering: 3016-186
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Rakkestad	14.06.2022	22/26

Unntatt offentlighet: jf. Riksarkivarens bestemmelser

ØVKR IKS - Rapport om resultat av kontrollhandlinger vedr. sluttregnskap for kommunale veier og bruer

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget har ingen merknader til «Rapport om resultat av kontrollhandlinger vedrørende sluttregnskap for kommunale veier og bruer», og tar rapporten til orientering
2. «Rapport om resultat av kontrollhandlinger vedrørende sluttregnskap for Kommunale veier og bruer» oversendes kommunestyret til orientering.

Fredrikstad, 18.05.2022

Vedlegg

- ØVKR IKS «Rapport om resultat av kontrollhandlinger vedrørende sluttregnskap for kommunale veier og bruer», datert 13.05.2022

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

- Formannskapetets møte 2. juni 2021 sak 53/21 – Byggeregnskaper
- KU-sak 21/39, den 23.11.2021 – Referater og meldinger
- Mail fra ØVKR IKS 26.11.2021 vedr. Rakkestad kommune – protokoll fra KU-møte 23.11.2021
- Protokoll fra KU-sak 22/20 Eventuelt

Saksopplysninger

Østre Viken kommunerevisjon IKS (ØVKR) har gjennomført kontrollhandlinger vedrørende sluttregnskapet for kommunale veier og bruer.

Bakgrunnen for kontrollhandlingene er et vedtak i formannskapet den 2. juni 2021 i sak 53/21 – Byggeregnskap. Vedtaket bygget på rådmannens vurderinger i saken, og var som følger:

«Rådmannen fremlegger prosjektregnskapene for formannskapet som beskrevet i «Økonomisk rapport pr. 31.8.2020 – Investeringer» De går deretter til kontrollutvalget for uttalelser – før de forelegges kommunestyret for vedtak.»

Revisjonen skriver at de har utført kontrollhandlinger i samsvar med ISRS 4400 – Avtalte kontrollhandlinger¹. Oppdraget gjelder sluttregnskap for investeringsprosjekt 90015 Kommunale veier og bruer avsluttet per 31.12.2020. Sluttregnskapet viste samlet netto investeringsutgifter på kr. 4 242 909.

Revisjonen finner at:

- Beskrivelsen av byggeprosjektets fremdrift samsvarer med vedtak og budsjettforutsetninger.
- Utgifter og inntekter som er bokført på prosjekt Kommunale veier og bruer vedrører det aktuelle prosjekt. Det er ikke foretatt inntektsføringer på prosjektet.
- Sluttregnskapet er avsluttet i samsvar med kommunestyrets vedtak om finansiering. Det er foretatt budsjettbevilgning i budsjettene 2020. I tillegg er det foretatt 2 budsjettjusteringer i samme år.

Sekretariatet viser til vedlagte rapport for ytterligere detaljer.

Vurdering

Rakkestad kommune har ikke et eget reglement for kontrollutvalget. Sekretariatet har ikke klart å finne et reglement i kommunen som sier at kontrollutvalget skal avgjøre innstilling til/uttalelse til kommunestyret om godkjenning for hvert av kommunens avsluttede investeringsprosjekt. Kontrollutvalget har ikke plikt til å behandle andre enn de saker som det får seg forelagt fra kommunestyret, eller der det framgår av lov og forskrift.

Formannskapet vedtok å gi uttalelse på at kontrollutvalget skulle gi en uttalelse til prosjektregnskapene før de skulle forelegges kommunestyret for behandling. Skal kontrollutvalget gi en uttalelse bør prosjektregnskapene revideres først. Revisjonen har utført kontrollhandlinger, ikke revisjon, slik sett har ikke kontrollutvalget noe å basere en eventuell uttalelse på. Ønsker Rakkestad kommune at det skal utføres revisjon på kommunens byggregnskap bør dette forankres i kommunestyret, og innlemmes i et eget reglement for kontrollutvalget. Dette arbeidet er i gang ved at kontrollutvalget vedtok følgende under sak 22/20 i sitt møte 10.05.2022: *Kontrollutvalget ber sekretariatet om å legge frem et forslag til rutine for revisjon av kommunens investeringsregnskaper over et gitt investeringsbeløp. Saken legges frem i møte 14.06 2022.*

Med bakgrunn i rapportens vurderinger anbefaler sekretariatet følgende: Kontrollutvalget har ingen merknader til revisjonens rapport: «Rapport om resultat av kontrollhandlinger vedrørende sluttregnskap for kommunale veier og bruer», og tar rapporten til orientering. Videre anbefales det at «Rapport om resultat av kontrollhandlinger vedrørende sluttregnskap for kommunale veier og bruer» oversendes kommunestyret til orientering.

¹ Internasjonal standard for beslektede tjenester, «Et oppdrag om avtalte kontrollhandlinger utgjør verken revisjon, forenklet revisorkontroll eller annet attestasjonsoppdrag. Et oppdrag om avtalte kontrollhandlinger innebærer ikke at det innhentes bevis med det formål at praktiserende revisor skal gi uttrykk for en mening eller en attestasjonskonklusjon i noen form». <https://www.revisorforeningen.no/globalassets/fag/standarder-og-veiledninger/revisjonsstandardene/isrs-4400-revidert-oppdrag-om-avtalte-kontrollhandlinger-16022022.pdf>

Org.nr. 987 952 423

Til Rakkestad kommune

RAPPORT OM RESULTAT AV KONTROLLHANDLINGER VEDRØRENDE SLUTTREGNSKAP FOR KOMMUNALE VEIER OG BRUER.

Vi har gjennomført de handlinger som er avtalt med dere og listet opp nedenfor vedrørende sluttregnskap for investeringsprosjekt 90015 Kommunale veier og bruer som er avsluttet per 31.12.2020. Vårt oppdrag er utført i samsvar med ISRS 4400 – Avtalte kontrollhandlinger.

Sluttregnskapet viser samlede netto investeringsutgifter på kr 4 242 909.

Kontrollhandlingene er utført for å kunne bistå dere i vurderingen av riktigheten av sluttregnskapet og de oppsummeres som følger:

1. Beskrivelsen av byggeprosjektets fremdrift samsvarer med vedtak og budsjettforutsetninger
2. Utgifter og inntekter som er bokført på prosjekt Kommunale veier og bruer vedrører det aktuelle prosjekt
3. Sluttregnskapet er avsluttet i samsvar med kommunestyrets vedtak om finansiering i budsjettvedtak for 2020 samt budsjettendringer gjennom året.

Vi rapporterer våre funn nedenfor:

- a) Med hensyn til punkt 1 har vi funnet at beskrivelsen av byggeprosjektets fremdrift samsvarer med vedtak og budsjettforutsetninger
- b) Med hensyn til punkt 2 har vi funnet at utgifter som er bokført på prosjekt Kommunale veier og bruer vedrører det aktuelle prosjekt. Det er ikke foretatt inntektsføringer på prosjektet
- c) Med hensyn til punkt 3 har vi funnet at sluttregnskapet er avsluttet i samsvar med kommunestyrets vedtak om finansiering. Det er foretatt budsjettbevilgning i budsjettene 2020. I tillegg er det foretatt 2 budsjettjusteringer i samme år.

Siden de ovenstående kontrollhandlinger verken utgjør revisjon eller forenklet revisorkontroll i samsvar med revisjonsstandardene, gir vi ikke uttrykk for noen sikkerhet for at informasjonen ikke inneholder vesentlige feil.

Dersom vi hadde utført tilleggshandlinger eller hadde gjennomført revisjon eller forenklet revisorkontroll i samsvar med revisjonsstandardene, kunne andre forhold ha kommet til vår kunnskap og blitt rapportert til dere.

Vår rapport er utelukkende utarbeidet for det formål som er beskrevet ovenfor og til deres informasjon, og skal ikke brukes til noe annet formål. Rapporten er beregnet på kommunestyret i Rakkestad.

Rolvøy, 13.05.2022

Jostein Ek

Jostein Ek
Oppdragsansvarlig revisor

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2022/101
Dokumentnr.: 38
Løpenr.: 182677/2022
Klassering: 3016-186
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rakkestad	Møtedato 14.06.2022	Utvalgssaksnr. 22/27
---	-------------------------------	--------------------------------

Kontrollutvalgets reglement

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalgets reglement vedtas og oversendes kommunestyret for behandling.
2. Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret:
 1. Kontrollutvalgets reglement vedtas

Fredrikstad, 07.06.2022

Vedlegg

1. Kontrollutvalgets reglement - *utkast*
2. Reglement for møter og saksbehandling - Folkevalgte organer – 2019 - 2023 (Vedtatt i Kommunestyret 5.12.2019, sak 85/19)

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

- KU-sak 22/15, den 10.05.2022, ØVKR IKS - Rapport om resultat av kontrollhandlinger vedr. sluttregnskap for investeringsprosjekt Os skole
- KU-sak 22/20, den 10.05.2022, Eventuelt

Saksopplysninger

Kontrollutvalget ba i møte 10. mai om å få et forslag til rutine for revisjon av kommunens investeringsregnskaper over et gitt investeringsbeløp. Bakgrunnen er et vedtak i formannskapet den 2. juni 2021 i sak 53/21 – Byggeregnskap. Vedtaket bygget på rådmannens vurderinger i saken, og var som følger:

«Rådmannen fremlegger prosjektregnskapene for formannskapet som beskrevet i «Økonomisk rapport pr. 31.8.2020 – Investeringer»

De går deretter til kontrollutvalget for uttalelser – før de forelegges kommunestyret for vedtak.»

Kontrollutvalget har i ettertid fått fremlagt flere rapporter *om resultat av kontrollhandlinger vedr. sluttregnskap for investeringsprosjekter*, revisjonen har der utført kontrollhandlinger, ikke revisjon.

Rakkestad kommune har ikke et eget reglement for kontrollutvalget, men kontrollutvalget er nevnt i kommunens reglement for *møter og saksbehandling*.

Formannskapet vedtok å gi uttalelse til at kontrollutvalget skulle gi en uttalelse til prosjektregnskapene før de skulle forelegges kommunestyret for behandling. Skal

kontrollutvalget gi en uttalelse/fremme sak til kommunestyret bør investeringsprosjektenes regnskaper revideres først. Dette må forankres i kommunestyret, og innlemmes i et eget reglement for kontrollutvalget.

I kommunelovens § 5-13. *Reglement for folkevalgte organer*, står det følgende:

«Folkevalgte organer skal ha et reglement som fastsetter

- a. organets virkeområde og eventuelle vedtaksmyndighet
- b. tidsperioden som organet er opprettet for
- c. eventuelle andre sentrale bestemmelser om organets virksomhet.

Plikten etter første ledd gjelder ikke representantskap og andre styringsorganer for interkommunalt politisk råd, representantskap og andre styringsorganer for kommunalt oppgavefellesskap og styre for kommunalt eller fylkeskommunalt foretak.»

Rådmannens høringsuttalelse:

Rådmannen har fått oversendt utkastet til reglement for kontrollutvalget, og mulighet til å gi en uttalelse til reglementet, med svarfrist 3. juni. Rådmannen har ikke benyttet seg av denne muligheten.

Vurdering

Sekretariatet legger frem et forslag til reglement for kontrollutvalget. Reglementet tar utgangspunkt i kommuneloven § 23-1. *Kontrollutvalget*. Reglementet dekker flere punkter (jf. kommunelovens § 5-13), men sekretariatet redegjør kun litt for punktet om investeringsprosjekt her:

Kontrollutvalget fremmer sak til kommunestyret for hvert av kommunens avsluttede investeringsprosjekt som har en totalkostnad på over 5 millioner kroner. Herunder bør det sees på følgende punkter:

- *Vedtak, bevilgning, regnskap og finansiering,*
- *Innkjøpsprosessen*
- *Etisk handel*
- *Regnskap*
- *Bilagshåndtering*
- *Renter*
- *Avslutning*

Investeringsregnskapet avsluttes innen 6 måneder etter at prosjektet er gjennomført.

Formålet med revisjonens gjennomgang av investeringsprosjekt er å bekrefte riktigheten av regnskapene. Kontrollen av investeringsprosjektet omfatter kun bekreftelse av regnskapet, og ikke gjennomgang og vurdering av rutinene for gjennomføring av investeringsregnskaper generelt.

Sekretariatet viser for øvrig til utkast til reglement.

Reglementet sendes kommunestyret for behandling.

Reglement for kontrollutvalget i Rakkestad kommune

Innhold

§1 Formål.....	1
§2 Valg og sammensetning.....	2
§3 Kontrollutvalget ansvarsområde.....	2
§4 Kontrollutvalgets myndighet, oppgaver og uttalelser.....	2
Myndighet	2
Oppgaver	3
Innstillinger og uttalelser	3
§5 Møteprinsippet.....	4
§6 Møter, sakliste og innkalling	4
§7 Vedtaksførhet	4
§8 Endring av sakliste	4
§9 Avstemming.....	5
§10 Møterett	5
§11 Sekretariat	5
§12 Gyldighet /endring	5

§1 Formål

Kommunestyret har det overordnede kontrollansvaret for den kommunale virksomheten. Kontrollutvalget skal føre den løpende kontroll med kommunens virksomhet på kommunestyrets vegne.

Kontrollutvalgets myndighet og oppgaver følger av kommuneloven § 23-2. Kontrollutvalget skal utføre de oppgavene som følger av lov og forskrift. Kontrollutvalget kan ta opp ethvert spørsmål ved kommunens virksomhet som er knyttet til utvalgets kontrollansvar.

Kontrollutvalget har ikke adgang til å føre kontroll med kommunestyret eller politiske prioriteringer som er foretatt av folkevalgt organ. Kontrollutvalget kan likevel uttale seg hvis kommunestyret eller annet folkevalgt organ er i ferd med å treffe eller har truffet et ulovlig vedtak.

§2 Valg og sammensetning

Kontrollutvalget er opprettet av kommunestyret med hjemmel i kommuneloven § 23-1 og velges for fire år. Kontrollutvalget skal ha minst 5 medlemmer med varamedlemmer. Kommunestyret velger, i sitt konstituerende møte, medlemmene og varamedlemmer til utvalget, og blant medlemmene leder og nestleder. Minst ett av utvalgets medlemmer skal velges blant kommunestyrets medlemmer. Lederen kan ikke være medlem av samme parti eller tilhøre samme gruppe som ordføreren.

Utelukket fra valg til kontrollutvalget er ordfører, varaordfører, medlem og varamedlem av formannskapet, medlemmer og varamedlemmer av folkevalgt organ med beslutningsmyndighet, samt medlemmer og varamedlemmer av kommunestyrekomité. Medlemmer og varamedlemmer av kommunestyret er likevel valgbare. Utelukket fra valg til kontrollutvalget er videre ansatte i kommunen, personer som har en ledende stilling, eller som er medlem eller varamedlem av styret eller bedriftsforsamlingen, i et selskap som kommunen har eierinteresser i, eller personer som har en ledende stilling, eller som er medlem eller varamedlem av styret i et interkommunalt politisk råd eller et kommunalt oppgavefellesskap.

§3 Kontrollutvalget ansvarsområde

Kontrollutvalgets oppgaver iht kommunelovens § 23-2 er å påse at:

- kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte
- det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak
- det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet, og med selskaper kommunen har eierinteresser i
- det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll)
- vedtak som bystyret treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp.

Kommunestyret avgjør selv om kommunen skal ansette egne revisorer, delta i et interkommunalt samarbeid om revisjon eller inngå avtale med en annen revisor. Kommunestyret velger selv revisor. Vedtak etter kl. § 24-1 første og andre ledd treffes etter innstilling fra kontrollutvalget.

§4 Kontrollutvalgets myndighet, oppgaver og uttalelser

Myndighet

Utvalget har innenfor sitt budsjett- og ansvarsområde avgjørelsesmyndighet i alle saker med mindre denne er lagt til andre gjennom lover eller andre vedtak.

Utvalget avgjør selv hvilke protokoller, referatsaker og ettersynsrapporter som de vil ha seg forelagt.

Kontrollutvalget kan hos kommunen, uten hinder av taushetsplikt, kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument og foreta de undersøkelser som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene.

Utvalgets leder har møte- og talerett i kommunestyret når utvalgets saker behandles. Utvalgets leder kan la ett av de andre medlemmene i utvalget utøve denne retten på sine vegne.

Kontrollutvalget har rett til å være til stede i lukkede møter i folkevalgte organer i kommunen. Kommunestyret kan selv bestemme at denne retten ikke gjelder lukkede møter i bystyret. (kl. § 23-2)

Oppgaver

Som et ledd i utvalgets oppfølging av revisjonsarbeidet skal revisjonens årlige virksomhetsplan forelegges utvalget for godkjenning. Utvalget skal gjennom året følge opp planen. Kommunens revisor skal rapportere avvik til utvalget.

Kontrollutvalget fremmer sak til kommunestyret for hvert av kommunens avsluttede investeringsprosjekt som har en total kostnad på over 5 millioner kroner. Herunder bør det sees på følgende punkter:

- Vedtak, bevilgning, regnskap og finansiering,
- Innkjøpsprosessen
- Etisk handel
- Regnskap
- Bilagshåndtering
- Renter
- Avslutning

Investeringsregnskapet avsluttes innen 6 måneder etter at prosjektet er gjennomført.

Årlige meldinger om kontrollutvalgets og revisjonens virksomhet skal forelegges kommunestyret til orientering.

Hvis revisor oppdager eller på annen måte blir underrettet om misligheter skal revisor sende innberetning til kontrollutvalget med kopi til rådmannen.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll. Planen skal vedtas av kommunestyret selv som kan delegere til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen skal baseres på risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet. Planen vedtas av kommunestyret selv som kan delegere til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

Revisor rapporterer resultat av forvaltningsrevisjon til kontrollutvalget for behandling. Kontrollutvalget skal avgi rapport til kommunestyret om hvilke forvaltningsrevisjoner som er gjennomført og om resultatene av disse.

Innstillinger og uttalelser

Kontrollutvalget skal innenfor sitt ansvarsområde gi direkte innstilling til kommunestyret.

Når kontrollutvalget er blitt forelagt revisjonsberetningen fra revisor, skal utvalget avgi uttalelse om årsregnskapet til kommunestyret. Kopi av uttalelsen oversendes formannskapet før dette organet avgir innstilling om årsregnskapet til kommunestyret.

Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen etter at budsjettene er vedtatt av representantskapene for henholdsvis revisjonen og sekretariatet, som begge pr nå er organisert som interkommunale selskap. Kontrollutvalgets forslag skal

følge formannskapets innstilling om årsbudsjettet til bystyret. Kontrollutvalgets innstilling om budsjett innarbeides uendret i rådmannens budsjettforslag.

§5 Møteprinsippet

Kontrollutvalget holder sine møter for åpne dører hvis ikke annet følger av lov eller forskrift.

Kontrollutvalget har ikke anledning til å benytte seg av fjernmøter eller skriftlig saksbehandling.

Det skal føres protokoll over forhandlingene i kontrollutvalget. Utskrift skal sendes til utvalgets medlemmer og varamedlemmer, ordfører, rådmann, og revisor innen en uke. Særutskrift av saker sendes eventuelt til dem som er direkte involvert i de enkelte saker som er behandlet.

§6 Møter, saksliste og innkalling

Møte i kontrollutvalget skal holdes på de tidspunkter som er vedtatt av organet selv, kommunestyret og ellers når utvalgets leder finner det påkrevd eller minst 1/3 av medlemmene krever det.

Sakslisten for det enkelte møte settes opp av sekretariatet i samarbeid med lederen av utvalget.

Innkalling til møte med saksliste og saksdokumenter sendes til utvalgets medlemmer og varamedlemmer, kommunenes postmottak, ordføreren og revisor. I tillegg settes følgende på kopi rådmannen, politisk sekretær og evt. media.

Sakslisten til møtet og andre saksdokumenter som ikke er unntatt fra offentligheten, skal være tilgjengelig for allmennheten.

Møtet i kontrollutvalget ledes av utvalgets leder eller nestleder. Har begge forfall, velges en særskilt møteleder ved flertallsvalg.

Ethvert medlem kan rette forespørsler til lederen i møtet, også om saker som ikke står på saklisten.

§7 Vedtaksførhet

Utvalget kan bare treffe vedtak hvis minst halvparten av medlemmene har vært tilstede under forhandlingene og avgitt stemme i vedkommende sak.

§8 Endring av saksliste

Utvalget kan med alminnelig flertall vedta å utsette realitetsbehandlingen av en sak på den utsendte sakslisten. Det kan også treffe vedtak i sak som ikke er oppført på sakslisten, hvis ikke møtelederen eller 1/3 av de møtende medlemmer motsetter seg dette.

§9 Avstemminger

Vedtak treffes med alminnelig flertall av de stemmer som avgis. Ved stemmelikhet er møteleders stemme avgjørende.

§10 Møterett

Ordføreren har møte- og talerett i kontrollutvalget. Revisor, eller dennes stedfortreder, har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter og kan forlange sine uttalelser på møtet protokollert.

§11 Sekretariat

Kommunestyret skal sørge for at kontrollutvalget har sekretariatsbistand som til enhver tid tilfredsstillende utvalgets behov. Den som utfører sekretariatsfunksjon for kontrollutvalget, er direkte underordnet kontrollutvalget og skal følge de retningslinjer og pålegg som utvalget gir. Sekretariatet skal påse at de saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet og at utvalgets vedtak blir iverksatt. Sekretariatet skal være uavhengig av kommunens administrasjon og av den eller dem som utfører revisjon for kommunen.

§12 Gyldighet /endring

Dette reglement er vedtatt av Rakkestad kommunestyre dd.mm.åå og trer i kraft fra denne dato. Endring av dette reglementet kan kun foretas av kommunestyret. Kontrollutvalget skal avgi uttalelse til eventuelle endringsforslag.

Rakkestad kommune

Reglement for møter og saksbehandling

Folkevalgte organer – 2019 - 2023

Saksnr. 18/3717

Journalnr. 25176/19

Arkiv 033

Dato: 09.12.2019

Vedtatt i Kommunestyret 5.12.2019, sak 85/19

Innhold

Hjemmel.....	5
Formål.....	5
Valg og sammensetning.....	5
Møter - innkallinger – dokumenter.....	5
Forfall og innkalling av vararepresentanter.....	6
Habilitet – inhabilitet.....	6
Hvem kan ta del i møtet.....	7
Møteleder.....	7
Åpne eller lukkede dører - taushetsplikt.....	7
Møtets åpning – Vedtaksførhet.....	7
Rekkefølgen for behandlingen av sakene.....	8
Møtelederens redegjørelse for saken.....	8
Talernes rekkefølge.....	8
Ordsiftet.....	9
Møtelederens stilling under ordsiftet.....	9
Avgrensning og avslutning av ordsiftet.....	9
Forslag.....	9
Avstemning.....	10
Vedtak.....	10
Prøveavstemning.....	10
Stemmemaaten.....	11
Temamøter.....	11
Sendenemnder (deputasjoner).....	12
Spørsmål.....	12
Interpellasjoner (gjelder kommunestyret).....	12
Folkets spørretime (gjelder kommunestyret).....	13
Orden i salen.....	14
Føring av møtebok - møtets slutt.....	14
Lovlighetskontroll.....	14
Anmodning om ny behandling av avgjort sak.....	15
Innbyggerforslag.....	15
Konsekvenser ved brudd på reglement.....	15
Virkningstidspunkt.....	15

Hjemmel

Reglement for saksbehandling og møter for kommunestyret, formannskapet og øvrige kommunale folkevalgte organer hjemles i lov om kommuner og fylkeskommuner av 22. juni 2018 nr. 83 (heretter kommuneloven), samt i reglement for de respektive organer, vedtatt i kommunestyret 02.05.2019, sak 15/19.

Reglement for saksbehandling og møter vedtas av kommunestyret. Kommunestyret foretar selv endringer i reglementet.

Formål

Retningslinjenes formål er å legge forholdene til rette for et funksjonsdyktig kommunalt folkestyre og for en rasjonell og effektiv forvaltning.

Valg og sammensetning

Det vises til vedtatt *Arbeidsdelings- og delegeringsreglement for politisk nivå*.

Møter - innkallinger – dokumenter

Ordfører og leder for utvalg utarbeider møteplan for hvert halvår. Koordineringsansvar for politisk møtevirksomhet pålegges ordfører.

Møter holdes etter møteplan godkjent av ordfører. Møtene skal også holdes hvis organet selv eller kommunestyret vedtar det, hvis organets leder mener det er nødvendig eller minst 1/3 av representantene krever det.

Det legges inn temamøter i møteplanen.

Ordfører har ansvar for saksliste til kommunestyret og formannskapet. Leder av annet folkevalgt organ setter opp saksliste for hvert enkelt møte jf. kommuneloven § 11-3 første ledd. Det sendes ut sakspapirer til representanter, vararepresentanter, revisjonen, kontrollutvalget og for øvrig i henhold til liste.

Sakspapirer formidles elektronisk til representantene på tildelt kommunal e-postadresse og iPad. Vararepresentanter som ikke har kommunal e-postadresse og iPad henter møteinnkalling og sakspapirer på kommunens nettside når de blir innkalt til møte. Bruker- og interesseråd mottar møteinnkalling og sakspapirer i papir dersom organet selv ikke har bestemt at de ønsker å motta elektronisk. Alle møteinnkallinger, saksliste og sakspapirer legges ut på Rakkestad kommunes nettside.

Innkallingen skal normalt sendes ut med rimelig varsel, herunder minst 7 dagers varsel. Organets leder kan bestemme og innkalle på kortere varsel dersom dette er nødvendig og/eller ønskelig.

Møter i kommunale organ skal kunngjøres på en hensiktsmessig måte, også hvis det antas at møtet vil bli helt eller delvis lukket etter § 11-5, jf. kommuneloven § 11-3 andre ledd. Kunngjøringen skal inneholde opplysninger om tid og sted for møtet og opplysninger om hvor saksdokumentene er lagt ut. Saksdokumentene skal legges ut på hovedbiblioteket og servicekontoret.

Utlekkingen gjelder ikke dokumenter som kan unntas fra offentlighet etter offentleglova eller annen lov.

Saker som er unntatt offentlighet, skal anonymiseres og være merket "Unntatt offentlighet".

For kunngjøring av formannskapetets innstilling til økonomiplan og årsbudsjett, gjelder fristene i kommuneloven § 14-3 fjerde ledd.

Forfall og innkalling av vararepresentanter

En representant eller innkalt vararepresentant som ikke kan møte i henhold til innkallingen på grunn av lovlig forfall jf. kommuneloven § 8-1, skal uten opphold melde dette til ordfører/leder via Servicekontoret. Servicekontoret kaller straks inn vararepresentant etter bestemmelsen i kommuneloven § 7-10 første ledd.

Det kalles også inn vararepresentant når det er kjent at noen må fratre som inhabil i en sak som skal behandles på møtet. Det henvises til inhabilitetsreglene i kommuneloven § 11-10 og forvaltningslovens kap. II. Den som mener seg inhabil må selv melde fra til ordfører/politisk sekretariat slik at vararepresentant kan innkalles.

Dersom noen på grunn av lovlig forfall må forlate møtet under forhandlingene, melder vedkommende straks fra til møtelederen. Vararepresentant som er tilstede eller som, om mulig, blir kalt inn, trer inn i stedet for vedkommende etter reglene i kommuneloven § 7-10.

Habilitet – inhabilitet

Den som etter forvaltningsloven kap. II og kommuneloven § 11-10 er inhabil i en sak, eller som fritas etter § 11-11, tar ikke del i behandlingen av saken.

En representant plikter selv å vurdere sin habilitet, og å gi beskjed til lederen ved servicekontoret når vedkommende er inhabil. Det samme gjelder hvis en representant er i tvil om sin eller andre representanters habilitet i en sak. I slike tilfeller forelegger lederen habilitetsspørsmålet for organet til avgjørelse. Den som habilitetsspørsmålet gjelder, deltar ikke i drøftelsene eller avgjørelsen.

En representant skal så vidt mulig i god tid si fra om forhold som gjør eller kan gjøre vedkommende inhabil slik at vararepresentant kan innkalles.

Hvem kan ta del i møtet

Ordføreren har møte-, tale- og forslagsrett i alle organer jf. kommuneloven § 6-1 tredje ledd, med unntak av Kontrollutvalget, hvor ordfører bare har møte- og talerett. Kommunedirektøren, personlig eller ved stedfortreder eller annen bemyndiget, har møte- og talerett i alle organer med unntak av kontrollutvalget jf. § 13-1 femte ledd.

Andre kommunale tjenestemenn kan ta del i møtet for å gi opplysninger og redegjørelse når organet selv eller lederen bestemmer det. For øvrig skal ikke saksbehandlere eller andre som ikke er representant av vedkommende organ delta i selve debatten uten særskilt godkjenning.

Møteleder

Møtet ledes av lederen eller nestlederen jf. kommuneloven § 11-2 tredje ledd. Har begge forfall velges en særskilt møteleder ved flertallsvalg.

Åpne eller lukkede dører - taushetsplikt

Møtene holdes for åpne dører hvis ikke annet følger av lovbestemt taushetsplikt eller kommuneloven § 11-5. Hovedprinsippet i gjeldende lovgivning er at "alle har rett til å være til stede i møter i folkevalgte organer dersom ikke noe annet følger av denne paragrafen", jf. kommuneloven § 11-5 første ledd.

Organet skal vedta å lukke et møte når det skal behandle en sak som angår en arbeidstakers tjenstlige forhold og når det behandler en sak som inneholder opplysninger som er omfattet av lovbestemt taushetsplikt. Organet kan vedta å lukke et møte hvis hensynet til personvern krever at møtet lukkes, eller hvis hensynet til tungtveiende offentlige interesser tilsier at møtet lukkes og det vil komme fram opplysninger i møtet som kunne ha vært unntatt fra innsyn etter offentleglova hvis de hadde stått i et dokument.

Debatt om lukking av et møte kan holdes i lukket møte dersom møteleder eller det aktuelle folkevalgte organet krever det jf. § 11-5 fjerde ledd.

Avgjørelse om at et møte skal holdes for lukkede dører skal føres i møteboka og hjemmelen for avgjørelsen skal framgå jf. § 11-4 siste ledd.

Bli det vedtatt å behandle en sak for lukkede dører, plikter organets representanter, de kommunale tjenestemenn og andre som måtte være tilstede å bevare taushet om forhandlingene og om de vedtak som gjøres. Taushetsplikten varer inntil annet måtte bli bestemt. Taushetserklæring undertegnes av nye representanter ved starten av hver kommunestyreperiode.

Møtets åpning – Vedtaksførhet

Ved møtets åpning foretas navneoppprop/opptelling.

Er minst halvparten av representantene av det folkevalgte organet tilstede inkl. møtende vararepresentanter, er organet vedtaksført og leder kan sette møtet jf. kommuneloven § 11-9 første ledd.

Fra møtet er satt til møtet er slutt kan ikke noen av organets representanter forlate møtet for kortere eller lengre tidsrom uten godkjenning av møteleder.

Representanter og vararepresentanter som møter etter oppropet, melder seg til møtelederen før de tar sete.

Rekkefølgen for behandlingen av sakene

Er det i samband med oppropet reist tvil om noens rett til å ta sete i organet, eller tvil om forfall, gjør organet først vedtak om dette.

Sakene behandles i den rekkefølge som følger av innkallingen. Organet kan vedta annen rekkefølge. Er en sak tatt opp til behandling, kan ikke møtet heves før saken er avgjort ved avstemning, eller organet vedtar å utsette forhandlingene om den.

Møtelederens redegjørelse for saken

Møteleder gjør rede for eventuelle referatsaker til møtet og gir representantene anledning til å få lest opp disse.

Møtelederen leser opp sakens tittel og nummer, gjengir forslag til vedtak og gjør oppmerksom på mulige dissenser innen det organ som har avgitt innstillingen.

Møtelederen sier fra om dokumenter som eventuelt er kommet inn etter at møteinnkalling er sendt. Møteleder redegjør for saken så langt man finner det påkrevd.

Talernes rekkefølge

Møtelederen spør om noen vil ha ordet. Talerne får ordet i den rekkefølge de ber om det. Ber flere om ordet samtidig, avgjør møtelederen rekkefølgen mellom dem.

Møtelederen kan tillate replikkordskifte. Den enkelte taler kan da få en taletid på inntil to minutter, og replikkordskiftet som helhet må ikke overstige ti minutter. Den som forårsaket replikkordskiftet, kan svare på hvert enkelt av innleggene (replikkene) etter tur eller gi samlet svar. Gis et slikt samlet svar, kan møtelederen gi taleren en taletid utover to minutter. Møtelederen har anledning til å gi taleren som forårsaket replikkdebatten et siste innlegg på inntil to minutter, selv om dette fører til at replikkordskiftet da varer ut over ti minutter.

I et replikkordskifte kan ingen få ordet mer enn to ganger bortsett fra den som forårsaket replikkordskiftet.

Ordskiftet

Taleren skal rette sine ord til møtelederen, ikke til forsamlingen. Taleren skal holde seg til den sak eller den del av saken ordskiftet gjelder, noe møtelederen skal besørge.

Det må ikke ytres noe som krenker forsamlingen eller andre for øvrig. Upassende eller fornærmende adferd eller tale er ikke tillatt. Videre er det ikke tillatt å skape uro som uttrykk for misnøye eller bifall.

Overtrer noen reglementets ordensbestemmelser, påtaler møtelederen dette. Retter taleren seg likevel ikke etter reglementet, kan møtelederen ta fra vedkommende ordet eller ved avstemning la forsamlingen avgjøre om vedkommende skal stenges ute fra resten av møtet.

Møtelederens stilling under ordskiftet

Møtelederen må ikke avbryte noen som har ordet, med mindre det skjer for å overholde de bestemmelser som er gitt i reglementet eller for å rette opp misforståelser fra talerens side.

Vil møtelederen ta del i ordskiftet med mer enn helt korte innlegg, må det komme klart fram ved referanse til talerlisten.

Avgrensning og avslutning av ordskiftet

Før ordskiftet i en sak er begynt og under ordskiftet, kan organet vedta at taletiden skal begrenses. Finner organet at en sak er drøftet ferdig, kan det vedta å slutte ordskiftet i saken ved å sette strek.

Ved behandling av forslag om å korte taletiden eller om å slutte ordskiftet, må kun én taler få ordet til å uttale seg for forslaget, og én imot, hver bare én gang og med høyst to minutters taletid.

Forslag

Forslag skal leveres skriftlig til møtelederen og undertegnes av forslagsstilleren. Møtelederen refererer forslaget.

Går forslaget ut på hvem som skal velges eller ansettes, hvorvidt saken skal utsettes, sendes til annet kommunalt organ, eller hvorvidt et forslag ikke skal vedtas, kan det gis muntlig.

Forslag som gjelder enkeltvedtak, skal begrunnes jf. forvaltningsloven § 24 første ledd.

Forslag kan ikke settes fram av andre enn organets representanter, av kommunedirektøren eller bemyndiget, med mindre særlig lovbestemmelse gir også andre rett til å sette fram forslag.

Avstemning

Når ordskiftet er slutt, gjør møtelederen oppmerksom på at saken tas opp til avstemning. Fra da og til den er avgjort ved avstemning, må det ikke være ytterligere ordskifte eller settes fram nytt forslag. Det er heller ikke i dette tidsrom anledning til å ta noen annen sak opp til behandling.

Bare de representanter som er til stede i salen i det øyeblikk saken tas opp til avstemning, har rett til å stemme. De kan ikke forlate salen før avstemningen er ferdig, og de plikter å stemme.

Ved valg og ansettelse er det adgang til å stemme blankt, jf. kommuneloven § 8-1 andre ledd annet punktum.

Er saken delt opp, eller det skal stemmes over flere forslag, setter møtelederen frem forslag om rekkefølgen av stemmegivningen. Bli det ordskifte om dette, skal møtelederen se til at talerne holder seg kun til avstemningsspørsmålet.

Vedtak

Vedtak fattes i møte. Et vedtak krever et forarbeid i form av saksframlegg som presenteres muntlig eller skriftlig, en mulighet til meningsutveksling, en avstemning og et etterarbeid ved skriftlig møtebok for at det skal være gyldig.

For å sikre allmennhetens mulighet til innsyn og kontroll bør det bestrebes at flest mulig vedtak fattes på bakgrunn av et skriftlig saksframlegg og dokumenter det har vært mulig å få innsyn i og slik også mulighet til å påvirke før det politiske organ trer sammen.

Organet kan bare treffe vedtak hvis minst halvparten av representantene har vært tilstede under forhandlingene og avgitt stemme i den aktuelle saken jf. kommuneloven § 11-9 første ledd.

Vedtak treffes med alminnelig flertall, hvis ikke annet følger av kommuneloven. Ved stemmelikhet i andre saker enn valg, er møtelederens stemme avgjørende jf. kommuneloven § 11-9 andre ledd siste setning.

Prøveavstemning

Før endelig avstemning i en sak, kan forsamlingen vedta prøveavstemninger som ikke er bindende.

Er den innstilling eller det forslag det skal stemmes over delt i flere poster eller paragrafer, bør det i alminnelighet stemmes foreløpig over hver enkelt post eller paragraf, og deretter til slutt - i tilfelle også her etter en prøveavstemning – over hele innstillingen, eller hele forslaget.

Prøveavstemninger protokolleres dersom organet vedtar det.

Stemmemaåten

Avstemning iverksettes på en av disse måter:

- a) Ved stilltiende godkjenning når ingen uttaler seg mot et forslag som møtelederen setter fram og med spørsmål om noen har noe å uttale seg mot. Ved at møtelederen oppfordrer de representanter som er imot et forslag til å avgi stemmetegn. Når møtelederen bestemmer det, eller en representant krever det, holdes kontraavstemning ved at de som stemmer *for* forslaget, avgir stemmetegn.

- b) Ved navneopprop.

Ved oppropet svares ja eller nei.

Oppropet foretas i rekkefølge som framgår av organets representants liste. Det bestemmes ved loddtrekning hvilket navn oppropet skal begynne med, og oppropet fortsetter ved nummerorden. En representant som møtelederen oppnevner, kontrollerer stemmegivningen ved merking på representants listen.

Navneopprop brukes når møtelederen bestemmer det, når en representant krever det og dette krav får tilslutning av minst 1/5 av forsamlingen, og når møtelederen eller 1/5 av forsamlingen mener at utfallet av en stemmegivning etter punkt b) med etterfølgende kontraprøve ikke med sikkerhet kan fastslås. Stemmegivning hvorvidt navneopprop skal brukes, skjer - uten forutgående ordskifte - på den måte som er nevnt foran under punkt b).

- c) Skriftlig

Adgang til skriftlig avstemning kan kun gis der hvor loven åpner for eller forutsetter skriftlighet – eksempelvis ved forholdholdvalg etter kommunelovens §7-5 og §7-6.

To representanter som møtelederen oppnevner til det, teller opp stemmer.

- d) Når det er nødvendig for å skaffe flertall for et forslag, kan ordfører sette to forslag opp mot hverandre.

Vedtak treffes med alminnelig flertall av de stemmer som avgis, hvis ikke annet følger av kommuneloven § 11-9 andre ledd første setning eller lov om valg til Stortinget, fylkesting og kommunestyre (valgloven) § 9-3.

Ved kommunestyrets behandling av økonomiplan eller årsbudsjett gjelder avstemningsreglene i kommuneloven § 11-9 siste ledd.

Temamøter

Det kan avholdes egne temamøter for å forhåndsdrøfte og belyse problemstillinger av prinsipiell karakter.

Temamøter kan også avholdes i tilknytning til ordinære møter i organet. Det ordinære møtet skal være avsluttet før temamøtet starter. Det skal ikke fattes vedtak i temamøter.

Sendenemnder (deputasjoner)

Utsendinger fra organisasjoner, lag, foreninger, grupper eller lignende som vil møte i et kommunalt organ for å uttale seg om en sak, skal melde fra om dette til møtelederen senest dagen før møtet. Dersom de tas imot, gjøres dette før forhandlingene etter sakslisten tar til. Organet avgjør om utsendingene skal tas imot. Blir de mottatt, møter de utenfor møtesalen for et utvalg av organets representanter. I utvalget bør så vidt mulig de forskjellige partigrupper være representert. Er leder eller nestleder representant av utvalget, gjør denne tjeneste som leder av utvalget, ellers velger utvalget selv leder. Etter å ha hørt utsendingene og eventuelt mottatt skriftlig redegjørelse fra de, gir lederen i utvalget organet orientering om det som utsendingene har uttalt. Angår det en sak som er nevnt i innkallingen, presenterer lederen orienteringen når denne sak blir behandlet.

For øvrig gis orienteringen etter at sakene på sakslisten er ferdigbehandlet. I siste tilfelle gjelder for den videre behandling det som er bestemt om forslag i forbindelse med forespørsler/interpellasjoner.

Spørsmål

Hver representant av et organ kan fremme spørsmål til leder i møtet jf. § 11-2 selv om ikke saken står på sakslisten. Representanten kan ikke kreve svar i møtet.

Dersom en representant ønsker å få svar i møtet, må spørsmålet være kommet frem til lederen senest to virkedager før møtet.

I forbindelse med behandling av spørsmål etter denne beskrivelsen gis det ikke anledning til debatt. Det er heller ikke anledning til å fremsette forslag til vedtak.

Interpellasjoner (gjelder kommunestyret)

Hver representant i kommunestyret kan fremme spørsmål til ordføreren i møtet. Slike spørsmål skal være skriftlige, og være meldt senest ved møtets begynnelse.

Dersom en representant ønsker å få svar i møtet, må spørsmålet være ordføreren i hende senest to virkedager før møtet.

Forespørsler som angår prinsipielle spørsmål behandles som interpellasjoner og må være innlevert til ordføreren senest to virkedager før kommunestyremøtet.

Interpellasjoner behandles, eventuelt debatteres, slik:

Interpellanten kan bruke inntil fem minutter til å grunngi eller redegjøre for interpellasjonen. Ordføreren, eller den ordføreren bestemmer, besvarer spørsmålet. Interpellanten gis ordet etter ordføreren svar.

Det gis i tillegg anledning til inntil 30 minutters debatt i forbindelse med interpellasjonen. Taletiden under slik debatt settes til inntil tre minutter pr. innlegg. Ingen - unntatt

interpellanten og den som har tilsvaret - kan ha ordet mer enn én gang. Ordføreren kan dog tillate dem som har hatt ordet å komme med en kort merknad for å rette opp åpenbar misforståelse i forbindelse med deres innlegg. Interpellanten kan ha to innlegg i tillegg til selve spørsmålet.

Ordføreren eller den ordføreren bestemmer, kan få ordet det antall ganger som er nødvendig for å besvare de spørsmål som blir stillet. Interpellanten har adgang til å fremme forslag til vedtak om oversendelse av interpellasjonen til formannskapet eller kommunedirektøren til videre utredning.

Folkets spørretime (gjelder kommunestyret)

Det gjennomføres *Folkets spørretime* i tilknytning til kommunestyrets møter med unntak av kommunestyrets økonomiplan- og budsjettmøter.

Spørretimen avholdes umiddelbart før kommunestyrets møter settes, og gjennomføres innen en tidsramme på 30 minutter.

Foreligger det ingen spørsmål ved møtets begynnelse eller utnyttes ikke spørretiden fullt ut, settes møtet og forhandlingene begynner etter den oppsatte sakslisten.

Alle personer som er bosatt i og følgelig har stemmerett i kommunen kan stille spørsmål til ordføreren. Det samme gjelder lag, foreninger og lignende ved disses representanter.

Kommunestyrets representanter kan ikke selv delta som spørsmålsstiller i *Folkets spørretime*, men henvises til "*Spørsmål*" eller "*Interpellasjon*".

Spørsmål til *Folkets spørretime* må gjelde kommunale forhold og være av allmenn interesse for kommunens innbyggere, herunder ikke personfokuset.

Spørsmål skal være skriftlige, og innleveres til ordføreren senest to dager før kommunestyremøtet, senest tirsdag når kommunestyremøtet er torsdag. Spørsmål skal være konkrete, og kan gjerne underbygges.

Den som har stilt spørsmålet skal være tilstede i spørretimen. Ordføreren refererer spørsmålet og besvarer dette, eller ordføreren kan be en kommunestyrerepresentant eller kommunedirektøren om å besvare spørsmålet.

Det åpnes for debatt blant kommunestyrerepresentantene innen følgende rammer: Den enkelte taler kan få en taletid på inntil to minutter, og ordskiftet som helhet må ikke overstige 10 minutter.

Spørsmål som berører saker oppført på sakslisten besvares under behandlingen av saken. Spørsmål som etter ordførers vurdering bør stilles til kommunens administrasjon, skal avvises. Anonyme spørsmål eller spørsmål av injurierende eller krenkende karakter, eller personfokusede spørsmål, besvares ikke.

Orden i salen

Møtelederen skal sørge for å opprettholde god orden i møtesalen. Møtelederen skal således se til at talerne ikke blir avbrutt eller forstyrret. Hvis tilhørerne ved meningsytring eller på annen måte forstyrrer forhandlingene eller for øvrig opptrer på en måte som strider mot god orden, kan møtelederen vise ut vedkommende tilhører eller alle tilhørerne.

Vedrørende eventuell tillatelse til lys- og bildeopptak under møtene, gjelder kommuneloven § 11-6.

Føring av møtebok - møtets slutt

Det føres møtebok for kommunens organer jf. kommuneloven § 11-4.

I møteboka føres inn opplysninger om innkallingen, og for hvert møte føres inn møtested og tid med klokkeslett, fraværende representanter og møtende vararepresentanter. Trer noen fra eller til under forhandlingene, føres dette inn slik at det fremgår av møteboka sammenholdt med representants fortegnelsen hvilke som har tatt del i behandlingen av hver sak.

For øvrig føres inn det som er nødvendig for å vise gangen i forhandlingene, og at vedtakene gjøres etter rett framgangsmåte. Sakene føres kronologisk for kalenderåret, og på en slik måte at det fremgår hva saken gjelder.

Under hver sak føres inn de forslag som er satt fram og avstemningsresultater. Dessuten føres inn opplysninger om dokumenter som er lagt fram for organets representanter etter at møteinnkallingen ble sendt ut. Dersom det treffes avgjørelse om at et møte skal holdes for lukkede dører, eller en sak skal behandles for lukkede dører, skal avgjørelsen føres i møteboka og hjemmelen for avgjørelsen skal fremgå. Det samme gjelder for avgjørelse om at en representant av organet er inhabilt jf. kommuneloven § 11-4 siste ledd.

En representant, eller en gruppe representanter, kan hvis ikke særlige grunner taler mot, få tillatelse til en kort tilføyelse til møteboken med begrunnelse for sitt avvikende syn i en sak som behandles på møtet. Krav om møteboktilførsel må fremsettes i møtet. Møteboktilførsel kan nektes hvis den har en sjikanerende form eller er unødig omfattende. Møtelederen eller organet, i tilfelle protest blir reist mot hans bestemmelse, avgjør om møteboktilførsel skal nektes.

Det som er protokollert under forhandlingene i kommunestyret leses opp ved møtets slutt.

Møtebok fra formannskapet, utvalg og øvrige folkevalgte organer gjøres tilgjengelig for representanter og vararepresentanter som deltok på møtet. Møteboken settes opp som første post på sakslista ved neste møte for godkjenning.

Lovlighetskontroll

Tre eller flere av kommunestyrets representanter kan sammen kreve at departementet kontrollerer om et vedtak (truffet av folkevalgt organ eller den kommunale administrasjonen) er

lovlig jf. § kommuneloven 27-1. Det samme gjelder avgjørelser om møter skal holdes for åpne eller lukkede dører, jf. § 11-5, og avgjørelser om habilitet. Avgjørelser om ansettelse, oppsigelse eller avskjed m.m. er ikke gjenstand for lovlighetskontroll jf. 27-2. Kravet om lovlighetskontroll må være skriftlig og fremsettes for det organ som har truffet den aktuelle avgjørelse innen tre uker etter at avgjørelsen er fattet jf. §§ kommuneloven 27-1 jf. fvl. 30.

Innbyggerforslag

Vedrørende saker som formannskapet eller utvalgene forbereder direkte til kommunestyret, kan en anmodning om å ta opp til ny behandling sak som lovlig er avgjort av kommunestyret i valgperioden, avslås når anmodningen kommer inn før det er gått tre måneder fra den dag kommunestyret gjorde endelig vedtak i saken. Dette gjelder dog ikke anmodning fra departement eller fylkesmann.

Kommunestyret kan omgjøre eget vedtak og vedtak truffet av andre folkevalgte organer eller administrasjonen på de vilkår som følger av forvaltningsloven § 35 første ledd, jf. kommuneloven § 22-1 siste ledd.

Innbyggerforslag

Innbyggerne i kommunen kan fremme forslag som gjelder kommunens virksomhet jf. kommuneloven § 12-1. Kommunestyret plikter selv å ta stilling til forslaget hvis minst to prosent av innbyggerne står bak forslaget. Likevel er 300 underskrifter i kommunen alltid tilstrekkelig.

Kommunestyret skal ta stilling til forslaget senest seks måneder etter at det er fremmet. Tidsfristen gjelder ikke hvis forslaget henvises til behandling i forbindelse med pågående plansak etter plan- og bygningsloven. Forslagsstillerne skal informeres om de vedtak som treffes og om tiltak som gjennomføres som følge av forslaget.

I samme valgperiode kan det ikke fremmes forslag med samme innhold som et tidligere innbyggerforslag. Det kan heller ikke fremmes innbyggerforslag med samme innhold som en sak som er behandlet av kommunestyret eller fylkesting i løpet av valgperioden. Kommunestyret eller fylkestinget skal selv ta stilling til om et forslag kan fremmes. Et forslag som er fremmet i henhold til kommuneloven § 12-1, og som blir nedstemt i kommunestyret, kan bare påklages dersom forvaltningsloven eller annen lov gir klagerett.

Konsekvenser ved brudd på reglement

Brudd på bestemmelser om saksbehandling i kommunelovens kapittel 11 vil kunne medføre at et vedtak blir ugyldig. Dette følger av de ulovfestede forvaltningsrettslige regler om ugyldighet. Anvendelsen av disse prinsippene må vurderes konkret i forhold til den enkelte lovbestemmelse som er overtrådt, og i forhold til det konkrete regelbrudd.

Virkningstidspunkt

Dette reglementet trer i kraft fra 5.12.2019.

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2022/104
Dokumentnr.: 18
Løpenr.: 188327/2022
Klassering: 3016-188
Saksbehandler: Anita Dahl Aannerød

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Rakkestad	14.06.2022	22/28

Prosjektplan "Tjenester til barn med funksjonsnedsettelse"

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Prosjektplan «Tjenester til barn med funksjonsnedsettelse», alternativ 1 godkjennes.

Fredrikstad, 31.05.2022

Vedlegg

Prosjektplan «Tjenester til barn med funksjonsnedsettelse», 30.05 2022.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Kommunestyresak 2/22, den 17.01 2022 (Forvaltningsrevisjonsplan januar 2022 – juli 2024)
KU-sak 21/37, den 23.11. 2021 (Forvaltningsrevisjonsplan januar 2022 – juli 2024)

Saksopplysninger

Det framgår av forvaltningsrevisjonsplanen hva som er bakgrunnen for dette prosjektet. Revisjonen har gjengitt de viktigste poengene i sin prosjektplan (jf. pkt. 1«Bakgrunnen for prosjektet»). Med grunnlag i det som står i risiko- og vesentlighetsvurderingen har revisjonen lagt frem to alternativer til problemstillinger i prosjektet.

For alternativ 1 foreslår revisjonen en problemstilling:

1. Sørger kommunen for å tilrettelegge for og ivareta behovene til barnehagebarn og skoleelever med funksjonsnedsettelse i henhold til lovverk og nasjonale føringer?

Denne problemstillingen inkluderer blant annet vedtak om spesialundervisning, individuell plan og tilrettelegging ved hjelp av nødvendige hjelpemidler ut fra barnets/ elevens behov.

For alternativ 2 foreslår revisjonen to problemstillinger:

1. Er kommunens tjenestetilbud til barn med funksjonsnedsettelse i tråd med lovkrav og nasjonale føringer?
2. Sørger kommunen for at tjenestene er koordinerte og helhetlige?

Her vil revisjonen i såfall avgrense prosjektet til å gjelde tjenestetilbud utenfor barnehage og skole, som for eksempel permanent heldøgns bo- og tjenestetilbud (barnebolig), avlastningstiltak, fysioterapi- og ergoterapitjeneste, personlig assistanse etc.

Uavhengig av hvilket alternativ kontrollutvalget velger så antar revisjonen at det vil gå med 300 timer +/- 10 % til dette prosjektet. Rapporten vil være klar til behandling i januar 2023..

Vurdering

Sekretariatet viser til at revisjonen legger frem to alternativer til problemstillinger for prosjektet. Det er sekretariatets vurdering at første alternativ samsvarer med de områder som ble nevnt under risiko- og vesentlighetsvurdering. Sekretariatet viser til rådmannens uttalelse:

«Rådmann trakk frem at kravet om et godt og trygt psykososialt skolemiljø var viktig og burde fremheves i risikovurderingen. Det samme gjelder tilbudet til barn med funksjonsnedsettelse, i dag kjøper kommunen blant annet tjenester av Indre Østfold kommune på Mortenstua og de har en mellombase på Os skole.»

Sekretariatet skrev i sin vurdering i risiko- og vesentlighetsvurderingen: «Det kan også være hensiktsmessig å vurdere en forvaltningsrevisjon sett opp mot tjenesteproduksjonen for barn med nedsatt funksjonsevne i grunnskolen.»

Sekretariatet finner derfor alternativ 1 som mest relevant i forhold til det som er beskrevet i risiko- og vesentlighetsvurderingen. Men det blir opp til kontrollutvalget å vedta om de ønsker alternativ 1 eller alternativ 2 til problemstillinger, eventuelt om de ønsker andre problemstillinger enn de som er foreslått.

Samlet sett anser vi at metodevalgene ved begge alternativer vil gi en tilfredsstillende pålitelighet (nøyaktighet) og gyldighet¹ til å trekke konklusjoner om temaet. Ellers har vi ingen kommentarer til metode og gjennomføring.

Vi anbefaler at prosjektplan, alternativ 1 godkjennes.

¹ metodene måler hva de er tiltenkt å måle

Tjenester til barn med funksjonsnedsettelse

1 Bakgrunn for prosjektet

Østre Viken kommunerevisjon IKS utfører forvaltningsrevisjon på oppdrag fra kontrollutvalget.

Forvaltningsrevisjon er en lovpålagt oppgave for kommunene, og er kontrollutvalgets ansvarsområde jf. kommuneloven § 23-2 (1c). Forvaltningsrevisjon innebærer at det gjennomføres systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Plan for forvaltningsrevisjon 2022 - 2024 ble vedtatt i kommunestyret 27.01.2022, sak 2/22. Planen bygger på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunen. «Tjenester til barn med funksjonsnedsettelse» er det første prosjektet som skal gjennomføres i planperioden. I risiko- og vesentlighetsvurderingen nevnes det følgende om risiko på området:

«Rådmann trakk frem at kravet om et godt og trygt psykososialt skolemiljø var viktig og burde fremheves i risikovurderingen. Det samme gjelder tilbudet til barn med funksjonsnedsettelse, i dag kjøper kommunen blant annet tjenester av Indre Østfold kommune på Mortenstua og de har en mellombase på Os skole. [...].

Det kan også være hensiktsmessig å vurdere en forvaltningsrevisjon sett opp mot tjenesteproduksjonen for barn med nedsatt funksjonsevne i grunnskolen.»

Prosjektplanen er utformet på bakgrunn av beskrivelsen i risiko- og vesentlighetsvurderingen.

Revisjonen gjennomførte også et oppstartsmøte med administrasjonen 30. mai 2022 der prosjektet ble presentert, og det ble gitt mulighet for å gi innspill til prosjektplanen.

2 Premisser for prosjektarbeidet

Østre Viken kommunerevisjon IKS gjennomfører forvaltningsrevisjon i tråd med «Standard for forvaltningsrevisjon» (RSK 001/ god revisjonsskikk). Dette innebærer blant annet at rapporten skal skille klart mellom hva som er innsamlet data og hva som er revisjonens vurderinger. Det skal også være en tydelig sammenheng mellom problemstillinger, innsamlede data, vurderinger, konklusjoner og eventuelle anbefalinger.

Kontrollutvalgets vedtak legges til grunn for revisjonens videre arbeid med prosjektet.

Revisjonen kan gjøre mindre endringer i problemstillinger og avgrensninger. Større endringer avklares med sekretariatet og ved behov ved kontrollutvalget.

3 Problemstillinger og avgrensninger

J.fr. helse- og omsorgstjenesteloven § 1-1, er formålet med loven blant annet å forebygge, behandle og tilrettelegge for mestring av sykdom, skade, lidelse og nedsatt funksjonsevne. Kommunens overordnede ansvar i forbindelse med dette, er å sørge for at personer som oppholder seg i kommunen, inkludert personer med nedsatt funksjonsevne, tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester, j.fr. § 3-1. Ifølge

Barne-, ungdoms-, og familiedirektoratet (Bufdir)¹ er det den kommunale helse- og omsorgstjenesten som har hovedansvaret for å tilby og yte nødvendige og tilpassede helse- og omsorgstjenester til barn og unge med nedsatt funksjonsevne og deres familier. Bufdir skriver at kommunen står relativt fritt til å utforme et tjenestetilbud som dekker den enkeltes behov for nødvendige og forsvarlige tjenester, men at pasienten/brukeren imidlertid har rett til å medvirke i valget mellom ulike tjenester og tiltak, samt at kommunen så langt som mulig utformer tjenestetilbudet i samarbeid med pasienten/brukeren. Bufdir nevner flere tjenester og tilbud en kommune skal tilby, som for eksempel permanent heldøgns bo- og tjenestetilbud (barnebolig), avlastningstiltak, fysioterapi- og ergoterapitjeneste, personlig assistanse, etc.

Av veileder «Rehabilitering, habilitering, individuell plan og koordinator» fra Helsedirektoratet, fremkomme det at helse- og omsorgstjenesten i kommunen ved behov for tiltak fra flere sektorer skal legge til rette for tverrsektoriell samhandling. Dette omfatter også samhandling mellom kommunene og spesialisthelsetjenesten, og det poengteres at det må sikres kontinuitet i tilbudene over tid og på tvers av ansvarsområder.

Ifølge veileder «Barn og unge med habiliteringsbehov» fra Helsedirektoratet er barn og unges daglige arena barnehage og skole. Det står i veilederen at barnehagen skal gi et individuelt tilpasset og likeverdig tilbud, og bidra til en meningsfull oppvekst uansett funksjonsnivå. Barn med nedsatt funksjonsevne har rett til egnet individuell tilrettelegging av kommunale barnehagetilbud for å sikre likeverdig utviklings- og aktivitetsmuligheter. Angående skolen, sier veilederen at skolen skal organisere og tilrettelegge opplæringen slik at den er inkluderende overfor alle elever. Elever skal oppleve et skolemiljø hvor det faglige og sosiale fellesskapet er utviklende. I noen sammenhenger krever det utstrakt individuell tilrettelegging. Det står at inkluderende opplæring innebærer at skolen aktivt tar hensyn til barns og unges ulike forutsetninger og behov – i organisering, innhold og pedagogikk. Retten til spesialundervisning nevnes også i veilederen. Skolen skal innredes slik at det blir tatt hensyn til de elevene ved skolen som har nedsatt funksjonsevne. Skolen skal også ha tilgang til nødvendig utstyr, inventar og læremidler. Angående overganger, som for eksempel mellom barnehage og skole, sier veileder «Rehabilitering, habilitering, individuell plan og koordinator» fra Helsedirektoratet at for å skape gode overganger og forutsigbarhet bør planleggingen starte i god tid, og at koordinerende enhet for habilitering og rehabilitering har en sentral rolle i å tilrettelegge for gode overganger. Videre står det at individuell plan og koordinator er gode verktøy for å sikre overganger.

Basert på lovverk og veiledere er det en rekke tjenestetilbud kommuner skal tilby barn med funksjonsnedsettelse. Dette inkluderer tilrettelegging innenfor barnehage og skole, inkludert spesialundervisning og tilgang på nødvendige hjelpemidler, samt tjenester og tilbud som bo- og tjenestetilbud, støttekontakt, personlig assistanse, fysioterapi, etc. Det er derfor mulig å avgrense en forvaltningsrevisjon på området på flere måter. Revisjonen foreslår to ulike alternativer til forvaltningsrevisjoner nedenfor. Vi kan fokusere på det som tilbys barn med nedsatt funksjonsevne i barnehage og i grunnskolen (eventuelt kun grunnskolen), eller ved å se på tjenester og tilbud utover disse arenaene, med andre ord hva barn med nedsatt funksjonsevne mottar at tjenester når de ikke er i barnehagen eller på skolen.

Alternativ 1:

- Sørger kommunen for å tilrettelegge for og ivareta behovene til barnehagebarn og skoleelever med funksjonsnedsettelse i henhold til lovverk og nasjonale føringer?

¹ [https://www.bufdir.no/en/Barnevern/Fagstotte/Samarbeid mellom helse og barnevern/Tilbud og tjenester/Helse og omsorgssektorens tjenester/](https://www.bufdir.no/en/Barnevern/Fagstotte/Samarbeid_mellom_helse_og_barnevern/Tilbud_og_tjenester/Helse_og_omsorgssektorens_tjenester/).

Denne problemstillingen inkluderer blant annet vedtak om spesialundervisning, individuell plan, og tilrettelegging ved hjelp av nødvendige hjelpemidler ut i fra barnets/elevens behov.

Alternativ 2:

- Er kommunens tjenestetilbud til barn med funksjonsnedsettelse i tråd med lovkrav og nasjonale føringer?
- Sørger kommunen for at tjenestene er koordinerte og helhetlige?

Problemstillingene i alternativ 2 avgrenses til å gjelde tjenestetilbud utenfor barnehage og skole, som for eksempel permanent heldøgns bo- og tjenestetilbud (barnebolig), avlastningstiltak, fysioterapi- og ergoterapitjeneste, personlig assistanse, etc.

4 Revisjonskriterier

Revisjonskriterier, også kalt «foretrukket praksis», er en samlebetegnelse for de krav eller forventninger som brukes som grunnlag for å vurdere kommunens virksomhet. Revisjonskriterier fastsettes normalt med basis i autoritative kilder. Også kommunens egne retningslinjer kan utgjøre revisjonskriterier. Revisjonskriteriene er et viktig grunnlag for å kunne dokumentere avvik/svakheter. Fakta vurderes opp mot revisjonskriteriene, og disse vurderingene danner grunnlaget for de konklusjoner som trekkes. I dette prosjektet vil vi blant annet ta utgangspunkt i følgende kilder når vi utleder revisjonskriterier (en endelig liste vil foreligge når retningen på prosjektet er avklart):

- Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. av 24. juni 2011 nr. 30 (helse- og omsorgstjenesteloven)
- Forskrift om habilitering og rehabilitering, individuell plan og koordinator av 16. desember 2011 nr. 1256
- Lov om pasient- og brukerrettigheter av 2. juli 1999 nr. 63 (pasient- og brukerrettighetsloven)
- Lov om barnehager av 17. juni 2005 nr. 64 (barnehageloven)
- Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa av 17. juli 1998 nr. 61 (opplæringslova)
- Veileder IS-2396, Helsedirektoratet: Barn og unge med habiliteringsbehov
- Nasjonal veileder, Helsedirektoratet: Rehabilitering, habilitering, individuell plan og koordinator

5 Metodisk tilnærming og gjennomføring

Databehov og hvordan forvaltningsrevisjonen tenkes gjennomført (metode), fremgår av analyseskjemaet nedenfor:

Alternativ 1:

Problemstillinger	Revisjonskriterier	Databehov	Innhentings-/ analysemetode
Problemstilling 1 Sørger kommunen for å tilrettelegge for og ivareta behovene til barnehagebarn og skoleelever	Se over (kapittel 4)	Kommunens rutiner og planverk, opplysninger fra ledere og ansatte, eventuelt opplysninger fra brukere/pårørende	<i>Dokumentanalyse, intervjuer, eventuelt spørreundersøkelse til brukere/pårørende</i>

med funksjonsnedsettelse i henhold til lovverk og nasjonale føringer?			
---	--	--	--

Alternativ 2:

Problemstillinger	Revisjonskriterier	Databehov	Innhentings-/ analysemetode
Problemstilling 1 Er kommunens tjenestetilbud til barn med funksjonsnedsettelse i tråd med lovkrav og nasjonale føringer?	Se over (kapittel 4)	Kommunens rutiner og planverk, opplysninger fra ledere og ansatte, eventuelt opplysninger fra brukere/pårørende	<i>Dokumentanalyse, intervjuer, eventuelt spørreundersøkelse til brukere/pårørende</i>
Problemstilling 2 Sørger kommunen for at tjenestene er koordinerte og helhetlige?	Se over (kapittel 4)	Kommunens rutiner og planverk, opplysninger fra ledere og ansatte, eventuelt opplysninger fra brukere/pårørende	<i>Dokumentanalyse, intervjuer, eventuelt spørreundersøkelse til brukere/pårørende</i>

6 Prosjektorganisering, ressursbehov og fremdriftsplan

Prosjektdeltakere	Henning S. Langsholt - utførende forvaltningsrevisor Bjørnar Bakker Eriksen - oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor
Prosjektperiode	August 2021 – januar 2023
Antall timer	300 +/- 10 % timer
Vedtaksorgan:	Kontrollutvalget i Rakkestad kommune
Fremdrift	Ferdig
Prosjektplan godkjent i KU	14.06.2022
Rapport sendt til kommunedirektøren	Desember 2022
Rapport sendt til kontrollutvalgssekretariatet	Januar 2023
Rapport behandles i kontrollutvalget	Januar 2023

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2022/104
Dokumentnr.: 17
Løpenr.: 188299/2022
Klassering: 3016-188
Saksbehandler: Caroline Klæboe Roos

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rakkestad	Møtedato 14.06.2022	Utvalgssaksnr. 22/29
---	-------------------------------	--------------------------------

Avtale om levering av forvaltningsrevisjoner for august til juli 2024

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget vedtar «Avtale om levering av forvaltningsrevisjoner for kontrollutvalget i Rakkestad kommune august 2022 til juli 2024», med de føringer som fremkom i møtet.
2. Dersom det senere skal gjøres endringer i avtalen settes denne opp som egen sak i møte i kontrollutvalget.

Fredrikstad, 02.06.2022

Vedlegg

1. Avtale om levering av forvaltningsrevisjoner for kontrollutvalget i Rakkestad kommune august 2022 til juli 2024
2. Plan for forvaltningsrevisjon Rakkestad kommune januar 2022 – juli 2024
3. Risiko- og vesentlighetsvurderinger Rakkestad kommune 2021

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

- Kontrollutvalgssak 22/18, 10.05.2022, Rutine for avtale om levering av forvaltningsrevisjoner for kontrollutvalget i Rakkestad kommune
- Kontrollutvalgssak 21/37, 23.11.2021 Plan for forvaltningsrevisjon Rakkestad kommune januar 2022 – juli 2024
- Kommunestyresak 2/22, 27.01.2022, Plan for forvaltningsrevisjon Rakkestad kommune januar 2022 – juli 2024

Saksopplysninger

Kontrollutvalget behandlet den 05.05.2022, sak 22/17, Rutine for avtale om levering av forvaltningsrevisjoner for kontrollutvalget i Rakkestad kommune. Kontrollutvalget vedtok at «Avtale om levering av forvaltningsrevisjoner for kontrollutvalget i Rakkestad kommune for perioden august 2022 til juli 2024» skulle behandles i kontrollutvalgets siste møte før sommeren i 2022.

Dette er en avtale mellom kontrollutvalget og Østre Viken kommunerevisjon IKS, som skal sikre en god bestillingsdialog og en gjensidig forståelse av forvaltningsrevisjonsprosjekter som skal gjennomføres i denne perioden. Kontrollutvalget skal i møtet tydeliggjøre hva de ønsker bestilt. Dette skal innarbeides i avtalen.

Kontrollutvalget har utarbeidet en plan for forvaltningsrevisjon for perioden januar 2022 til juli 2024. Denne viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Dette med utgangspunkt i en risiko- og vesentlighetsvurdering i tråd med § 23-3 i kommuneloven.

Av og til oppstår det også situasjoner eller hendelser som gjør at kontrollutvalget ønsker å sette i gang undersøkelser. Slike undersøkelser kalles hendelsesbaserte, i motsetning til risikobaserte. Dette kan være en uønsket hendelse eller tilstand som blir kjent gjennom en varslings, et medieoppslag eller liknende. Felles er at noe kritikkverdig kan ha skjedd, og at kontrollutvalget ønsker saken belyst, med fokus på hendelsen (Jf. Veileder i forvaltningsrevisjon, NKRF, 2016)

Et vanlig utgangspunkt for å bestille en forvaltningsrevisjon er at utvalget drøfter bakgrunnen for og formålet med prosjektet og mulige problemstillinger. Drøftingene danner grunnlag for å be revisor utarbeide en prosjektplan.

Revisor utarbeider videre en prosjektplan for bestillingen der omfang og problemstillinger knyttet til forvaltningsrevisjonen fremkommer i tråd med avtalen.

Forvaltningsrevisjon må gjennomføres innenfor budsjettrammen for revisjonen for årene 2022 – 2024. Det er vedtatt å gjennomføre 3 prosjekter i denne perioden. Det er i budsjettperioden anslått 1025 timer (antall budsjetterte timer for forvaltningsrevisjon 2022*2,5)

Et forvaltningsrevisjonsprosjekt krever i gjennomsnitt 300 timer. Kommunestyret har delegert til kontrollutvalget å vurdere eventuelle behov for endringer i planen i planperioden. Dersom et prosjekt anslås å overstige 300 timer med mer enn ti prosent må kontrollutvalget enten redusere antall prosjekter i planen eller be kommunestyret om en ekstra bevilgning.

Bestilling av en forvaltningsrevisjon skal ta utgangspunkt i plan for forvaltningsrevisjon. Men kontrollutvalget kan også bli gjort kjent med saker det er knyttet risiko til, som gjør at de vil gjennomføre et forvaltningsrevisjonsprosjekt som ikke står i planen. For å kunne bestille en forvaltningsrevisjon må kontrollutvalget ha tilgjengelige budsjettmidler. Dersom utvalget ikke har midler, kan det be kommunestyret om en ekstra bevilgning. Kommunestyret kan også bestille en forvaltningsrevisjon (Jf. Kontrollutvalgsboka, 2021)

Vurdering

Sekretariatet vurderer at avtalen kan bidra til god bestillingsdialog og gjensidig forståelse av forvaltningsrevisjonsprosjektet mellom kontrollutvalget og revisjonen.

Videre vurderer sekretariatet at en slik avtale gir en god oversikt og sikrer at leveransen av forvaltningsrevisjonsprosjekter tilfredsstillende rammene i oppdraget.

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å vedta avtalen med de føringer som fremkommer i møtet.

Sekretariatet foreslår at dersom det senere skal gjøres endringer i avtalen bør den settes opp som sak i møte i kontrollutvalget.

Avtale om levering av forvaltningsrevisjoner for kontrollutvalget i Rakkestad kommune august 2022 til juli 2024

Bestillinger for 2022 – 2024

Kontrollutvalget behandlet i sitt møte 14.06.2022, sak xx/xx Avtale om levering av forvaltningsrevisjoner for august 2022 til juli 2024. Utvalget la til grunn plan for forvaltningsrevisjon for Rakkestad kommune 2022 – 2024.

Problemstilling og risiko:

Forvaltningsrevisjoner skal ta utgangspunkt i en risiko- og vesentlighetsvurdering i tråd med § 23-3 i kommuneloven. Risiko- og vesentlighetsvurderingen vil bli lagt til grunn for prosjektet. Prosjekt kan også bestilles av hendelsesbaserte årsaker.

Prosjektplan:

Revisjonen utarbeider en prosjektplan for bestillingen der omfang og problemstillinger knyttet til forvaltningsrevisjonen fremkommer. Dette gjøres for å sikre en felles forståelse mellom revisjonen og kontrollutvalget knyttet til bestillingens innhold, samt sikre at forvaltningsrevisjonen gjennomføres i tråd med god kommunal revisjonsskikk (Standard for forvaltningsrevisjon - RSK 001). Prosjektplanen vil bli lagt frem for kontrollutvalget i god tid før forvaltningsrevisjonsrapporten legges frem for kontrollutvalget.

Omfang og problemstillinger som vil bli besvart i prosjektet vil fremkomme av prosjektplanen.

Omfang og økonomisk ramme

Forvaltningsrevisjon gjennomføres innenfor budsjettrammen for revisjonen for årene 2022-2024. Budsjettet skal sees i sammenheng med vedtatt plan for forvaltningsrevisjon for perioden januar 2022 - juli 2024. I plan for forvaltningsrevisjon for Rakkestad kommune 2022-2024 er det vedtatt å gjennomføre 3 forvaltningsrevisjonsprosjekter i planperioden. Det er i budsjettperioden anslått 1025 timer (antall budsjetterte timer for forvaltningsrevisjon 2022*2,5)

Et forvaltningsrevisjonsprosjekt krever i gjennomsnitt 300 timer. Kommunestyret har delegert til kontrollutvalget å vurdere eventuelle behov for endringer i planen i planperioden. Dersom et prosjekt anslås å overstige 300 timer med mer enn ti prosent må kontrollutvalget enten redusere antall prosjekter i planen eller be kommunestyret om en ekstra bevilgning.

I perioden er det vedtatt å gjennomføre 3 forvaltningsrevisjonsprosjekter.

1	Tjenester til barn med funksjonsnedsettelse
2	Tiltak på vann- og avløpsnett – forsyningsikkerheten og kvalitet
3	Håndteringen av covid-19-pandemien i Rakkestad kommune

Følgende 3 prosjekter bestilles i perioden august 2022 til juli 2024

PROSJEKT 1: Tjenester til barn med funksjonsnedsettelse
Forslag fra kontrollutvalget til eventuelle problemstillinger
Anslått leveringstidspunkt for prosjektplan: Til sekretariatet: 2. kvartal 2022 Til behandling i KU-møte: 2. kvartal 2022
Fastsatt leveringstidspunkt for rapport vil fremkomme av prosjektplan: Anslått til sekretariatet: 1. kvartal 2023 Anslått til behandling i KU-møte: 1. kvartal 2023

PROSJEKT 2: Tiltak på vann- og avløpsnett – forsyningssikkerheten og kvalitet
Forslag fra kontrollutvalget til eventuelle problemstillinger (med utgangspunkt i risiko- og vesentlighetsvurdering og kontrollutvalgets behandling)
Anslått leveringstidspunkt for prosjektplan: Til sekretariatet: 2. kvartal 2023 Til behandling i KU-møte: 2. kvartal 2023
Fastsatt leveringstidspunkt for rapport vil fremkomme av prosjektplan: Anslått til sekretariatet: Anslått til behandling i KU-møte:

PROSJEKT 3: Håndteringen av covid-19-pandemien i Rakkestad kommune
Forslag fra kontrollutvalget til eventuelle problemstillinger (med utgangspunkt i risiko- og vesentlighetsvurdering og kontrollutvalgets behandling)
Anslått leveringstidspunkt for prosjektplan: Til sekretariatet: 1. kvartal 2024 Til behandling i KU-møte: 1. kvartal 2024
Fastsatt leveringstidspunkt for rapport vil fremkomme av prosjektplan: Anslått til sekretariatet: Anslått til behandling i KU-møte:

Rakkestad kommune, 14.06.2022

Finn Kultorp

Leder av kontrollutvalget

Jolanta Betker

Daglig leder, ØVKR IKS

Plan for forvaltningsrevisjon

Rakkestad kommune

Januar 2022- juli 2024

ØKUS KOF

Østfold kontrollutvalgssekretariat Kommunalt oppgavefelleskap

Innhold

1	Innledning og sammendrag	2
2	Om forvaltningsrevisjon	2
3	Gjennomføring av forvaltningsrevisjon.....	3
3.1	Oversikt over gjennomførte prosjekter	4
4	Forvaltningsrevisjon i perioden januar 2022- juli 2024	5
4.1	Kontrollutvalgets prioriteringer	5
4.2	Kommunestyrets vedtak	5
4.3	Rammebetingelser for forvaltningsrevisjon.....	6
4.4	Delegering til kontrollutvalget	6

1 Innledning og sammendrag

Kontrollutvalget har ansvar for å påse at kommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at by/kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsanalyse av kommunens virksomhet, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon innen de ulike sektorer og virksomheter¹

Dette dokumentet bygger på *Risiko- og vesentlighetsvurderinger - Rakkestad kommune*², og er utarbeidet av ØKUS KOF på vegne av kontrollutvalget.

Kontrollutvalget har i møtet 23.11.2021, sak 21/37 vurdert det slik at følgende områder bør være gjenstand for forvaltningsrevisjon i perioden januar 2022- juli 2024:

I prioritert rekkefølge:

1	Covid-19 , ivaretagelse av demokratiet
2	Tjenester til barn med funksjonsnedsettelse
3	Tiltak på vann- og avløpsnett – forsyningssikkerheten og kvalitet

Kommunestyret behandlet planen i sak 2/22 den 27.01.2022 og følgende områder ble vedtatt for forvaltningsrevisjon:

I prioritert rekkefølge:

1	Tjenester til barn med funksjonsnedsettelse
2	Tiltak på vann- og avløpsnett – forsyningssikkerheten og kvalitet
3	Håndteringen av covid-19-pandemien i Rakkestad kommune

2 Om forvaltningsrevisjon

I henhold til kommuneloven kapittel 23, § 23-2 c har kontrollutvalget ansvar for at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet, og av selskaper kommunen har eierinteresser i. Etter kommunelovens § 23-3, 1.ledd innebærer forvaltningsrevisjon å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regelverksetterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Kontrollutvalget har i henhold til kommunelovens § 23-3, andre ledd, første punktum en plikt til å utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon. Denne planen skal behandles og vedtas i kommunestyret/bystyret.

Gjennomføring og rapportering på forvaltningsrevisjon skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk og etablerte og anerkjente standarder på området, og det skal etableres revisjonskriterier for det enkelte prosjekt. Ved gjennomføring av prosjekter benyttes standard RSK 001 utarbeidet av NKRF³, "Standard for forvaltningsrevisjon."

¹ kommuneloven kapittel 23, § 23-2 c og kommunelovens § 23-3, 1.ledd

² Eget dokument som ligger som vedlegg 2 til saken

³ NKRF - Norges Kommunerevisor Forening

Hensikten med en forvaltningsrevisjon er blant annet å bidra til en bedre og mer effektiv kommunal forvaltning. Når det utføres forvaltningsrevisjon, kan det blant annet settet fokus på økonomi, måloppnåelse og oppfølging av lovverk.

Behovet for forvaltningsrevisjon er stort. Kommunen står overfor betydelige utfordringer. Innbyggerne stiller større kvalitet til tjenestene, sentrale myndigheter stiller krav til økonomisk effektivitet, men også innhold i tjenester, markeder skaper økt konkurranse, og det er ofte manglende samsvar mellom mål og tilgjengelige ressurser. Det er også viktig at folkevalgte får nøytral styringsinformasjon. Dette medfører at kommunene som oftest må rette større fokus på ressursbruk, styring og ledelse. Det må styres etter flere variabler enn økonomiske data, med evaluering av måloppnåelsen, og det blir stilt større krav til ledelse.

Ved utøvelse av forvaltningsrevisjon bidrar kontrollutvalget blant annet til:

- Å påvise forbedringsområder som bidrar til økt produktivitet og måloppnåelse i forhold til politiske vedtak og forutsetninger
- Å bidra med informasjon til kommunens beslutningstakere som er til nytte for
 - å styrke kommunestyrets grunnlag for styring
 - kontrollutvalgets tilsyn med forvaltningen
 - ledelsens vurdering av muligheter for mer sparsom/ økonomisk drift, økt produktivitet, større effektivitet og bedre måloppnåelse
 - rasjonell, målrettet og kostnadseffektiv drift

3 Gjennomføring av forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjonsplan skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering⁴ av kommunens virksomhet og selskaper. Risiko- og vesentlighetsvurderinger innebærer å vurdere på hvilke områder av kommunens virksomhet, eller i hvilke selskaper, det er risiko for vesentlige avvik, og hvor alvorlige konsekvenser disse avvikene vil kunne få.

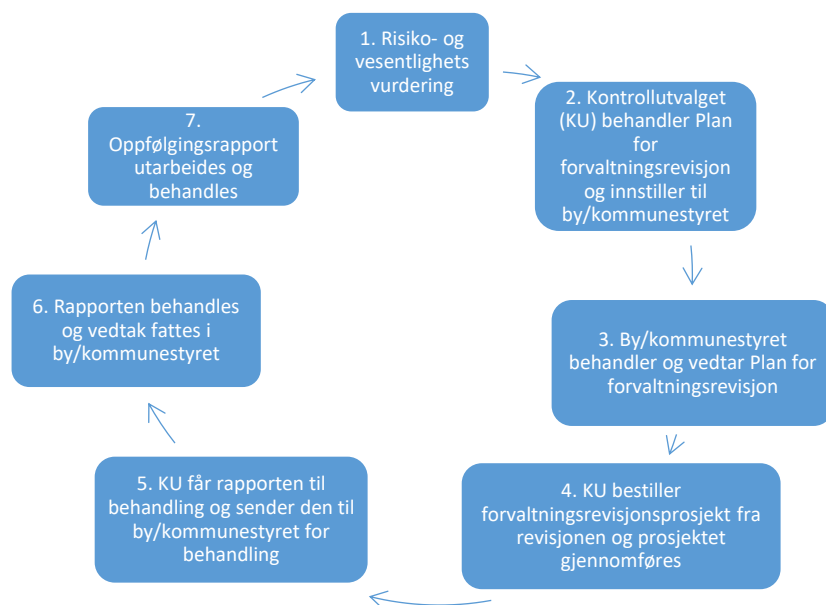
Hensikten med vurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon. Bestemmelsen i lovverket må forstås slik at det må utarbeides en plan som sikrer at det regelmessig gjennomføres forvaltningsrevisjon på de områdene hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon, og i et omfang som er tilpasset kommunens størrelse, kompleksitet og risiko.

Ved utformingen av et forvaltningsrevisjonsprosjekt vil kontrollutvalget avgrense temaet slik at prosjektet blir konkret og gir kontrollutvalget de nødvendige opplysninger for deres kontroll med kommunen.

Forvaltningsrevisjon skal organiseres som et prosjekt og består av fasene som figur 1. under illustrerer:

⁴ Eget dokument som ligger som vedlegg 2 til saken

Syklusen i forvaltningsrevisjon:

Figur1.

1. Sekretariatet utfører risiko- og vesentlighetsvurdering som grunnlag for valg av områder det bør gjennomføres forvaltningsrevisjon på.
2. Kontrollutvalget (KU) behandler og vedtar *Plan for forvaltningsrevisjon* med en prioritert liste over områder det bør gjennomføres forvaltningsrevisjon. Planen blir sendt til by/kommunestyret for behandling.
3. By/kommunestyret behandler og vedtar planen, (eventuelt med andre prioriteringer).
4. KU bestiller prosjekt fra revisjonen og vedtar en prosjektplan. Prosjektet gjennomføres av revisjonen, rapporten verifiseres av kontaktperson og kommunedirektør gir sin uttalelse til rapporten og eventuelle anbefalinger i rapporten.
5. KU behandler rapporten, gir sin innstilling og sender den videre til by/kommunestyret for behandling⁵.
6. Rapporten behandles og vedtak fattes i by/kommunestyret, om nødvendig blir det gjort vedtak på hva administrasjonen skal følge opp.
7. Ca 1 år etter by/kommunestyrevedtak blir det gjennomført en oppfølging av by/kommunestyrets vedtak for å se om administrasjonen har fulgt opp eventuelle pålegg om retting av feil/mangler. Rapporten behandles i KU og sendes deretter til by/kommunestyret.

3.1 Oversikt over gjennomførte prosjekter

I tabellen under vises en oversikt over de 11 siste forvaltningsrevisjonsprosjekter som er blitt gjennomført eller påbegynt i Rakkestad kommune:

Prosjekt	Årstall for gjennomført prosjekt
Kvalitet i KOSTRA-rapportering	Påbegynt, leveres 2022
Psykisk helse og rus	Påbegynt, leveres 2022

⁵ Forvaltningsrevisjonsrapporter skal fortløpende sendes til bystyret/kommunestyret etter kontrollutvalgets behandling.

Kvalitet i sykehjemstjenesten og helse og omsorgstjenestens forebygging og oppfølging av sykefravær	2020
Grunnskole – kvalitet i undervisningen	2019
Offentlige anskaffelser	2018
Fosterhjem	2016
Oppfølging av politiske vedtak og mål generelt, og spesielt innen teknisk	2015
Bruk av konsulent tjenester	2014
Byggesaksbehandling	2012
Rutiner for postgang	2011/2012
NAV	2010/2011

4 Forvaltningsrevisjon i perioden januar 2022- juli 2024

4.1 Kontrollutvalgets prioriteringer

Med bakgrunn i risiko- og vesentlighetsvurderingen skal kontrollutvalget gi forslag til prioritering og utvelgelse av forvaltningsrevisjonsprosjekter.

Kontrollutvalget behandlet, med grunnlag i risiko- og vesentlighetsvurderingen, *Plan for forvaltningsrevisjon* i sitt møte den 23.11.2021, sak 21/37. Et forvaltningsrevisjonsprosjekt krever gjennomsnittlig 300 timer i ressurser⁶. Ut fra dette skal det avholdes 2-3 prosjekter i kommende to og et halvt årsperiode i Rakkestad kommune.

Kontrollutvalget har vurdert det slik at følgende områder bør være gjenstand for forvaltningsrevisjon i perioden 2022-2024:

I prioritert rekkefølge:

1	Covid-19 , ivaretagelse av demokratiet
2	Tjenester til barn med funksjonsnedsettelse
3	Tiltak på vann- og avløpsnett – forsyningssikkerheten og kvalitet

Se risiko- og vesentlighetsvurderingen datert 15.11 2021 for omtale av prosjektområder.

4.2 Kommunestyrets vedtak

I bystyres sak 2/22 den 27.01.2022 ble følgende områder vedtatt:

I prioritert rekkefølge:

1	Tjenester til barn med funksjonsnedsettelse
2	Tiltak på vann- og avløpsnett – forsyningssikkerheten og kvalitet
3	Håndteringen av covid-19-pandemien i Rakkestad kommune

⁶ Gjennomsnittlig (hele landet) brukes det ca. 280 timer på et forvaltningsrevisjonsprosjekt. (Jf. Rapport "85 tilrådingar for styrkt eigenkontroll i kommunane", KRD desember 2009, bygger på Nordlandsforsknings rapport 4/2007). I tillegg kommer tid til planlegging og administrasjon.

4.3 Rammebetingelser for forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget sender hvert år samlet forslag til budsjett for kontrollarbeidet til by/kommunestyret⁷. I vedlegg til årsbudsjettet 2022 er ressurser til forvaltningsrevisjon spesifisert med et beløp som utgjør 410 timer, ca. 120 timer vil medgå til allerede påbegynte prosjekt fra forrige planperiode og det er satt av 160 timer til oppfølgingsrapporter i 2022 (ca. tre rapporter).

For hvert prosjekt som blir gjennomført i perioden vil det bli avsatt gjennomsnittlig 60 timer i ressurser til oppfølging ett år etter at prosjektet er behandlet i kommunestyret.

De overordnede føringene for forvaltningsrevisjon vil ligge i plan for forvaltningsrevisjon. Kommunens valgte revisor gjennomfører forvaltningsrevisjonen i henhold til avtale. Kontrollutvalget har fullmakt til å foreta nærmere planlegging av forvaltningsrevisjonen, herunder vedta de enkelte undersøkelser/prosjektbeskrivelser og inngå avtaler om gjennomføring med revisjonen.

4.4 Delegering til kontrollutvalget

Plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon skal i henhold til kommunelovens § 23-3 vedtas av bystyret/kommunestyret. Etter samme paragraf kan by/kommunestyret delegerer til kontrollutvalget å vedta endringer i planen i planperioden ved eventuelle behov for dette. Dette gjelder bare hvis kontrollutvalget har fått slik fullmakt fra kommunestyret. Det fremgår av forarbeidene til loven at slike fullmakter kan være hensiktsmessige fordi risiko- og vesentlighetsvurderinger kan bli uaktuelle, og nye forhold kan komme til, slik at det av den grunn oppstår behov for å avvike fra den opprinnelige planen. Kommunestyret fattet i sitt møte den 27.01.2022, sak 2/22 vedtak om at kontrollutvalget gis fullmakt til å gjøre endringer i planen i planperioden ved eventuelle behov for dette.

⁷ i henhold til forskrift om kontrollutvalg og revisjon §2

Risiko- og vesentlighetsvurderinger

RAKKESTAD KOMMUNE 2021

ØKUS KOF

Østfold kontrollutvalgssekretariat Kommunalt oppgavefelleskap

Innhold

1. Forord	2
2. Sammendrag.....	2
3. Metode	3
4. Risiko- og vesentlighetsvurdering per kommuneseksjon:	4
4.1 Rådmann og staber.....	5
4.2 Oppvekst og kultur	7
4.3 NAV Rakkestad.....	9
4.4 Helse og omsorg	11
4.5 Teknikk, miljø og landbruk.....	13
5. Covid-19.....	14
6. Selskaper	15
7. Rådmannens uttalelse.....	16

1. Forord

Kommuneloven fastslår at kontrollutvalget minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, skal utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjon. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper. At kommunens selskaper også skal vurderes i forbindelse med valg av forvaltningsrevisjonsprosjekter kommer som en følge av en endring i ny kommunelov¹.

Det er viktig at utvelgelse av forvaltningsrevisjonsprosjekter skjer med bakgrunn i en risiko- og vesentlighetsvurdering. Dette for at revisjonsressursene settes inn på de områdene av kommunal forvaltning der det er størst behov for forvaltningsrevisjon. På den måten kan forvaltningsrevisjon i størst mulig grad gi effekter i form av organisasjonsmessig læring og utvikling i kommunen.

Østfold kontrollutvalgssekretariat KOF i samarbeid med Østre Viken kommunerevisjon IKS har utarbeidet en risiko- og vesentlighetsvurdering for Rakkestad kommune, denne legges til grunn for plan for forvaltningsrevisjon 2022-2023

Rolvøy, 15. november 2021

Østfold kontrollutvalgssekretariat KOF

2. Sammendrag

Kontrollutvalgssekretariatet vurderer at det er fire områder som skiller seg ut og tilsier noe risiko/vesentlighet. Disse områdene blir kort fortalt i tabellen under, tabell 1.

Risikofaktor: (RF) **1** = i liten grad, **2** = er lik i middels grad, **3** = i stor grad.

Vesentlighetsfaktor: (VF) **1** = i liten grad, **2** = er lik i middels grad, **3** = i stor grad.

Kommunalområde/ selskap:	Risiko:	Vesentlighet:	Evt. kommentar:
Rådmann og staber	3	3	Personvern og informasjonssikkerhet Beredskapsplan Internkontroll
Oppvekst og kultur	2	3	Psykososialt skolemiljø Spesialpedagogisk hjelp Tjenester til barn med funksjonsnedsettelse
NAV	2	3	Levekårsutfordringer Arbeidsledighet Sosialhjelp
Helse og omsorg	2	3	Barnevern Psykisk helse og rus
Teknikk, miljø og landbruk	3	3	Tiltak på vann-, avløps- og renovasjonsområdet

Tabell 1.

¹ Kommunelovens § 23-3, andre ledd, andre punktum

3. Metode

Sekretariatet har gjennomført en risiko- og vesentlighetsvurdering av Rakkestad kommune.

Hverken kommunelov eller forskrift om kontrollutvalg og revisjon legger føringer på hva en risiko- og vesentlighetsvurdering er, kun at det skal gjennomføres i forkant av behandling av plan for forvaltningsrevisjon. I lovforarbeidene framgår imidlertid at risiko- og vesentlighetsvurderinger innebærer å vurdere på hvilke områder av kommunens virksomhet eller i hvilke selskaper det er risiko for vesentlige avvik, og hvor alvorlige konsekvenser disse avvikene vil kunne få (vesentlighet). Det framgår videre at risiko- og vesentlighetsvurderingen er grunnlaget for å vurdere temaer, antall forvaltningsrevisjoner og når de skal utføres.

Fordi hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å identifisere aktuelle områder for forvaltningsrevisjon, er vår vurdering av risiko knyttet til:

- Overholdelse av lover og bestemmelser
- Økonomi
- Produktivitet
- Måloppnåelse

Vesentlighet er vurdert ut fra ulike perspektiver, herunder blant annet:

- Fra et økonomisk perspektiv, vurdert ut fra omfanget av et tjenesteområdes driftsutgifter sett i forhold til kommunens totale driftsutgifter.
- Fra brukernes perspektiv, vurdert ut fra hva brukerne av kommunale tjenester anser som vesentligst.
- Fra medarbeidernes perspektiv, vurdert ut fra hva de ulike medarbeiderne innenfor et tjenesteområde anser som vesentligst.
- Fra et samfunns- og miljøperspektiv, vurdert ut fra hva som er vesentligst ved kommunens virksomhet sett i forhold til storsamfunnet og miljøet.

Følgende analyser og vurderinger er gjort i forbindelse med risiko- og vesentlighetsvurderingen:

➤ Spørreundersøkelse:

I arbeidet med risiko- og vesentlighetsvurderingen har vi gjennomført tre Questback/ spørreundersøkelser, en sendt til kommunens administrasjon, en sendt til kommunens folkevalgte, samt en sendt til kommunens kontrollutvalgsmedlemmer.

Samlet ble undersøkelsen til administrasjonen sendt til 13 personer (rådmannens ledergruppe), og det var 8 som besvarte undersøkelsen, svarprosenten utgjør 62 %.

Samlet ble undersøkelsen til folkevalgte sendt til 11 personer i formannskapet og det var 5 som besvarte undersøkelsen, svarprosenten utgjør 45 %.

Undersøkelsen ble også sendt til kontrollutvalgets medlemmer og varamedlemmer 11 personer, hvorav 5 svarte, 45 %.

➤ Dokumentanalyse:

Kontrollutvalgssekretariatet har også gjort en dokumentanalyse hvor vi har gjennomgått innspill fra revisjonsplan/revisjonsstrategi, budsjett/ økonomi og handlingsplan, virksomhetenes årsrapport og kommunedirektørens beretning.

➤ KOSTRA-analyse:

Det er også blitt gjort en analyse av KOSTRA-tall fra statistisk sentralbyrå. Tallene er analyser og vurdert opp mot sammenlignbare kommuner i KOSTRA-gruppe 01. Workshop:

Vi har gjennomført en workshop med kontrollutvalgets medlemmer den 15. juni 2020

➤ Aktuelle lovendringer med mer:

Risiko- og vesentlighetsvurderingen sees også opp mot aktuelle lovendringer, tilbakemeldinger fra revisjonen, tidligere henvendelsessaker, tidligere risiko- og vesentlighetsvurderinger, samt tidligere planer for forvaltningsrevisjon, saker i media og statlige tilsyn.

➤ Samtale/ møte med ordfører og kommunedirektør

Avslutningsvis hadde kontrollutvalgssekretariatet et møte med ordfører og kommunedirektør den 11.10.2021. I dette møtet drøftet vi deres synspunkter på våre foreløpige funn, og de kom med innspill på hvilke områder i kommunen de mente var viktige å se nærmere på. Kommunedirektør har også kommet med en skriftlig uttalelse til risiko- og vesentlighetsvurderingen, denne ligger i sin helhet i kapittel 7.

4. Risiko- og vesentlighetsvurdering per kommuneseksjon:

På Rakkestad kommunes hjemmeside finner vi følgende organisasjonskart:

[Organisasjonskart_Rakkestad-kommune_130121.pdf](#)

Organisasjonskartet viser at kommunen per d.d. er delt inni 9 seksjoner i tillegg til stab. Legetjeneste og Brannvesen ligger som egne felt. I årsberetningen for 2020 er seksjonene inndelt i Rådmannen og staber, Oppvekst og kultur, NAV Rakkestad, Helse og omsorg, Teknikk, miljø og landbruk, Næringstiltak og Kirker og trossamfunn.

I møtet med ordfører og rådmann fikk sekretariatet opplyst at det arbeides med en ny organisasjonsstruktur som skal tre i kraft fra 01.01.2022. Rådmann har oversendt en oversikt over nytt organisasjonskart til sekretariatet og vi kan der bla se at seksjonslederleddet er avviklet og erstattet av fire kommuneområder, Oppvekst, Livstil og levekår, Helse og mestring og Infrastruktur. Da årsberetning og annet bygger på nåværende organisasjonsstruktur tar vi utgangspunkt i den i vår risiko- og vesentlighetssanalyse. Sekretariatet vurderer imidlertid at en ny organisering av kommunen kan gi økt risiko på flere av kommunens tjenester/områder en stund fremover, innen ny organisasjonsstruktur får satt seg.

I årsberetningen for 2020 kan vi lese at det vurderes at det er bekymringsfullt og problematisk at befolkningsveksten har stanset opp fra 2016 og til og med var negativ i 2020. Dette vurderer rådmannen som utfordrende for lokalsamfunnets utvikling og framgang. Videre fra årsberetningen: «*Rakkestad kommune får mindre ressurser disponibel for sin virksomhet. Potensialet for private og andre offentlige tilbud reduseres. Det er hemmende for Rakkestadsamfunnet på lengere sikt. I forhold til gjennomsnittet av kommuner, er en relativt høy andel av innbyggerne i aldersgrupper 60 – 69 år, 70 – 79 år og 80 – 89 år, og en mindre andel i yrkesaktive alderskategorier (20 til vel 60 år) og yngre årsklasser (0 – 19 år)*».

Vedrørende kommunens økonomi står det i årsberetningen at Rakkestad kommune hadde et mindre forbruk eller overskudd i driftsregnskapet på kr. 6 782 097 siste år, noe som er svakere enn i 2015 – 2019. Det nevnes flere årsaker til dette i årsberetningen bla:

- Lav nominell vekst og realnedgang i rammeoverføringer 2018 – 2021.

- Drifts- og aktivitetsvekst i spesielt forebyggende og helsefremmende aktivitet i helse- og omsorgssektoren over tre – fire år.
- Ny kommunelov medfører at kommunen må betale ca. kr. 6 000 000 mer i avdrag på sine lån p.a. enn tidligere.
- Omfattende Covid 19 tiltak i tidsrommet mars – desember 2020.

4.1 Rådmann og staber

Området dekker:

- Rådmann
- Dokument og forvaltning
- Personal og økonomi

Aktuelle lovendringer:

Fra 1. januar 2021 gjelder nye regler om internkontroll i kommunene, med tydeliggjøring av kommunedirektørens ansvar. (Kommuneloven, kapittel 25, §25-1 og §25-2.)

I budsjettet for 2021 kan vi lese at *Rådmann og staber* forbruker 8,78 prosent av midlene. Videre kan vi lese følgende om den økonomisk stilling ved inngangen til 2021 – 2024: «*Etter noen år med bra regnskapsresultater (2015 – 2019), går Rakkestad kommune 2021 – 2024 i møte med større økonomiske vanskeligheter og budsjettmessig ubalanse*».

Det fremkommer av budsjettokumentet og økonomisk handlingsplan at ulike faktorer kan resultere i en alvorlig budsjettmessig ubalanse. Omfattende tiltak må settes i verk for å gjøre økonomien flytende igjen. Videre fremkommer det at de største direkte kommunale utfordringer kommer innen helse og omsorg – samtidig som oppgaver innen barnehage, skole, kultur, NAV, barnevern og samfunn og infrastruktur skal løses forsvarlig.

Videre fremkommer det at fokus de nærmeste årene rettes spesielt mot å etablere et mer funksjonelt og bedre internkontrollsystem for enhetene *personal* og *økonomi*.

I budsjettokumentet under investeringer fremkommer det at Rakkestad kommune får en meget sårbar og utsatt økonomi framover. *Rakkestad kommune skulle i denne situasjonen egentlig ha dempet sine investeringer, står det, og både ordinære og andre midler burde anvendes til å nedbetale langsiktige lån og oppnå lavere årlige utgifter til renter og avdrag av denne gjelden. Utfordringer på vann-, avløps- og renovasjonsområdet, ny kulturskole og sykehjemsinvesteringen gjør dette svært vanskelig.*

Det fremgår av årsregnskap/ årsmelding 2020 at området *rådmann og staber* er omtrent på det samme nivå – ca. 4,5 prosent av den samlede ramme – i 2020 som i 2019. Det er lavt sammenlignet med andre kommuner. Ressurser som anvendes til styring, ledelse og administrasjon er fortsatt relativt små.

Bevilgningsoversikt drift etter budsjett og regnskapsforskriften § 5-4 andre ledd, viser at kommuneområdet hadde et mindreforbruk på i underkant av 21 millioner kroner i 2020, dette skyldes i hovedsak fordi midler satt av som budsjettreserver (covid-19) ikke har blitt anvendt.

Det fremkommer ikke noe av KOSTRA-analysen som kan tilsi risiko på kommuneområdet.

Av spørreundersøkelsen tilsendt kommunens administrasjon fremkommer det en middels til høy risikovurdering på om det er utarbeidet klare mål å arbeide mot, samt om det er nok tid til ledelse. De gir også tilbakemelding på at det i liten til middels grad er utarbeidet planer i forhold til trender i befolkningsutviklingen og befolkningssammensetningen. Videre settes det en middels risikovurdering på om kommunen er organisert på en hensiktsmessig måte, det

er også satt middels risiko på om det er utarbeidet tydelige funksjonsbeskrivelser for stillingene. De svarer også at de i middels grad er kjent med de ulike interkommunale samarbeid/ selskap som kommunen deltar i.

Det fremgår av spørreundersøkelsen at de folkevalgte i lav grad opplever at kommunen har utarbeidet gode krise- og beredskapsplaner, samt at de i liten grad har vært med på arbeid med risiko- og sårbarhetsanalyser i kommunen? (Krise og og beredskapsplaner).

Administrasjonen fikk også spørsmål om hvilke tre områder de opplever har høyest risiko for å ikke etterleve lov eller forskrift, her fremkommer det at flere mener at manglende planverk og manglende internkontrollsystemer er risikoområder.

Av spørreundersøkelsen sendt til folkevalgte fremkommer det at de folkevalgte støtter administrasjonens syn på risikoområder.

Kontrollutvalget hadde en workshop i sitt møte den 15. juni 2021. Kontrollutvalget drøftet der ulike områder hvor de mente kommunen hadde risiko for blant annet å ikke overholde lovpålagte tjenester etc. Det fremkom at følgende områder kan være aktuelle for forvaltningsrevisjon: Hacking av datasystem – informasjonssikkerhet – sikkerhetssystemer – IT-sikkerhet.

Østre Viken kommunerevisjon IKSs regnskapsavdeling har gitt følgende generelle innspill på eventuelle risikoområder (gjelder generelt for alle kommunene i «Østfold»):

- Anskaffelser i kommunen – håndteres i tråd med Lov om offentlige anskaffelser?
- Rutiner, håndtering og internkontroll både for enkeltanskaffelser og rammeavtaler?
- Selvkost – håndteres etter ny forskrift og veileder?
- Internkontroll – hvordan overholdes kravene i kommuneloven til kommunedirektør?

Det er gjennomført følgende forvaltningsrevisjoner på virksomhetsområdet de siste 10 årene:

- Offentlige anskaffelser i 2018
- Oppfølging av politiske vedtak og mål generelt, og spesielt innen teknisk (2015)
- Bruk av konsulent tjenester (2014)
- Rutiner for postgang (2011/2012)

Møte med ordfører og kommunedirektør (kommunens ledelse):

Rådmann og ordfører informerte sekretariatet om at 9 seksjoner i kommunen skal reduseres til 4 kommuneområder. De opplyste videre at kommunen blant annet er i gang med ny strømtilførsel til Rakkestad.

Rådmann trakk frem følgende:

- Problemer med å få rekruttert og beholdt personale.
- Det må gjøres vurderinger i forhold til samfunnssikkerhet, skal kommunen for eksempel ha eget apparat, eget brann og redningstjeneste?
- Inntektssystemet til kommunene er revidert og kommunen har tapt inntekter.
- Det ble i 2018 satt i gang et prosjekt vedr. internkontroll, dette ble lagt på is grunnet covid-19, men er nå tatt opp igjen, man bruker KS sitt program og har fokus på dette fremover mot 2023. Rådmann foreslår å avvente et eventuelt forvaltningsrevisjonsprosjekt på området til de har fått ferdigstilt arbeidet.
- utfordringer innen IT-sikkerhet må sees i en større nasjonal sammenheng. Det samme gjelder ROS-analyse.

Ordfører bemerket at de folkevalgte ikke har deltatt i noen risiko og sårbarhetsanalyser i forkant av beredskapsplanverk.

Sekretariatets vurderinger:

Sekretariatet vurderer at det i høy grad fremkommer at det kan være risiko vedrørende kommunens overordnede internkontroll. Både i budsjettdokumentet og i spørreundersøkelsen fremkommer det at manglende internkontrollsystemer er en risiko. Kontrollutvalget trakk også frem flere områder som faller innunder *overordnet internkontroll* som de anså at det kunne være forbundet risiko til. Imidlertid er kommunen selv i gang med et prosjekt på området, noe som reduserer vesentligheten noe, og rådmann mener det kan være hensiktsmessig å vente med en forvaltningsrevisjon på området til etter 2023.

RF3/VF2.

Personvern og informasjonssikkerhet blir trukket frem som risikoer. Dette medfører risiko for at personsensitiv informasjon ikke dokumenteres og sikres forsvarlig. Det er stort fokus på dette området for tiden, særlig med tanke på konsekvenser det kan få. I Kommunal Rapportens kommunedirektørundersøkelse kommer det fram at 37,4 prosent av kommunene har vært utsatt for en eller annen form for datakriminalitet i perioden 2020–2021. For å beskrive faren kan Østre Toten kommunes dataangrep være et eksempel på hvor galt det kan gå dersom sikkerheten ikke er godt nok. I januar i år tok hackere seg inn bak brannmurene til Østre Toten kommune. De slettet alle sikkerhetskopier og krypterte alle data. Sensitiv informasjon ble lagt ut på det «mørke nettet». Dette har foreløpig kostet Østre Toten kommune over 30 mill. kroner. Dette området anses generelt å ha høy vesentlighet, både i forhold til konsekvenser dette kan få for enkeltpersoner dersom personsensitiv informasjon forsvinner eller lekkes ut, men også for kommunens økonomi og troverdighet. **RF3/VF3.**

Videre kan det vurderes risiko ved at de folkevalgte i liten grad er kjent med kommunens beredskapsplan og vært med på utarbeidelse av risiko og sårbarhetsanalyser for beredskapsplanverk. Kommunens beredskapsplan skal til enhver tid være oppdatert, og som et minimum revideres en gang per år. Av planen skal det fremgå hvem som har ansvaret for oppdateringen av planen og når planen sist er oppdatert. Vesentligheten for området er høy både fra et økonomisk perspektiv, fra brukerperspektiv, medarbeiderperspektiv samt samfunns- og miljøperspektiv. **RF3/VF3.**

Sekretariatets totalkonklusjon:

Sekretariatet vurderer at det er flere enkeltområder med ulike risiko- og vesentlighetsvurderinger innen kommuneområdet. Ny organisasjonsstruktur gjør også at risikoen øker. De områdene vi anser har høy risiko og det også er høy vesentlighet er:

- Personvern og informasjonssikkerhet
- Beredskapsplan
- Internkontroll

Sekretariatets samlede vurdering for området er: **RF3/VF3**

4.2 Oppvekst og kultur

Området dekker:

- Barnehage: Fladstad barnehage, Byggekllossen barnehage, Elle Melle barnehage, Bergenhus barnehage og Kirkeng barnehage.
- Skole: Rakkestad ungdomsskole, Bergenhus skole, Os skole og Kirkeng skole
- Kommunikasjon og kultur: Informasjon, IKT og innkjøp og Kultur.

Aktuelle lovendringer:

Barnehageloven ble endret med virkning fra 01.01.2021. De viktigste endringene i loven omhandler det psykososiale barnehagemiljøet, internkontroll i barnehagen, krav om

likebehandling og uavhengighet av kommunale og private barnehager og at utdanningsdirektoratet skal føre tilsyn med økonomiske forhold i private barnehager.

Fagfornyelsen er navnet på prosessen med å fornye læreplanene i *Kunnskapsløftet*. Nye læreplaner ble tatt i bruk fra 2020. Alle læreplaner for fag i grunnskolen og videregående opplæring er fornyet. Overordnet del av læreplanverket er også ny.

I **budsjettdokumentet** fremkommer det at andelen til oppvekst er på 28,43 prosent av den totale ramma, mens det i **årsberetningen** står at det for *Skole og Barnehage* medgår 30,25 prosent av midlene i 2020 mot 31,25 prosent året før.

➤ Barnehage:

I **budsjettdokumentet** fremkommer det at barnehagene fortsatt er kostnadseffektive, det brukes mindre til dette formål enn i gjennomsnittet av sammenlignbare kommuner.

I **årsberetningen** kan vi lese at Rakkestad kommune oppfyller sine forpliktelser om full barnehagedekning etter barnehageloven. Rakkestad kommune oppfyller grunnbemannings- og pedagognormene i barnehagene i 2020. Videre er det beskrevet at «*Barnehage leder prosjektet «Bedre tverrfaglig innsats» (BTI). Det skal medvirke til at barn, unge og familiene deres får hjelp så tidlig, samordnet og helhetlig som det lar seg gjøre. Enda er tiltaket ikke fullt ut gjennomført i kommunen. Det videreføres i 2021 – 2024.*»

KOSTRA-analyser viser at det er færre barn som går i barnehage enn gjennomsnittet, samtidig viser tallene at andel barnehagelærere i forhold til grunnbemanning er noe høyere enn snittet. Andel barn i kommunale barnehager som får spesialpedagogisk hjelp er lav. Minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn er noe lavere enn gjennomsnittet.

➤ Skole:

Budsjettdokumentet beskriver fallende barnetall og antall elever i skolen. Det påpekes at dette på få års sikt kan ha betydelige og økende konsekvenser for barnehage og skole. Videre kan vi lese at Rakkestad kommune anvender markert mer på grunnskole (2,0 - 2,5 prosent) enn Østfoldkommuner og Norge.

KOSTRA viser at det er noe lavere antall årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning enn gjennomsnittet.

I 2019 ble det gjennomført en **forvaltningsrevisjon** i grunnskolen, med fokus på kvalitet i undervisningen. Utvalget fikk denne til behandling våren 2020. I rapporten konkluderte revisjonen med at kommunen i stor grad arbeider systematisk med å sørge for god kvalitet i undervisningen ved grunnskolen. Videre fremmet revisjonen fire anbefalinger som skal følges opp i 2022.

➤ Kommunikasjon og kultur:

I **årsberetningen** kan vi lese følgende: «*Rakkestad kommunes kostnader pr. innbygger til barn og unge, folkebibliotek og kulturskole ligger i underkant av landstallene. Avvikene er ikke veldig store. Tilbudene kan sånn sett absolutt sammenlignes med tjenestene nasjonalt. Kino er høyt prioritert. Besøk pr. forestilling overstiger landsgjennomsnittet med ca. en tredjedel.*

Rakkestad kommune startet høsten 2020 opp byggeprosjektet Rakkestad kulturskole. Den kan etter planen ferdigstilles i august 2021.»

Det fremgår ikke av Statsforvalterens tilsynskalender at det skal gjennomføres statlige tilsyn på oppvekstområdet i 2021.

Det fremkommer ikke noe i spørreundersøkelsen til administrasjonen og folkevalgte, eller i *workshopen* med kontrollutvalget, som skulle tilsi risiko på dette området.

Møte med ordfører og kommunedirektør (kommunens ledelse):

Rådmann trakk frem at kravet om et godt og trygt psykososialt skolemiljø var viktig og burde fremheves i risikovurderingen. Det samme gjelder tilbudet til barn med funksjonsnedsettelse, i dag kjøper kommunen bla tjenester av Indre Østfold kommune på *Mortenstua* og de har en *mellombase på Os skole*.

Sekretariatets vurderinger:

Oppvekstområdet vil alltid ha høy vesentlighet. Dette både pga av tjenester til enkeltinnbyggere og at tjenesten tar en stor andel av budsjett.

Sekretariatet vurderer risikofaktoren til middels ut fra funn både i KOSTRA-analyser og dokumentanalyser.

Det fremgår av KOSTRA-analysen at det er en noe lavere andel barn i barnehage som får spesialpedagogisk hjelp (2020). Tidlig innsats har vært et fokus på nasjonalt nivå de siste årene.

Sekretariatet er enig i rådmannens innspill om at barns psykososiale skolemiljø er viktig, det samme gjelder tjenester til barn med funksjonsnedsettelse.

Sekretariatets totalkonklusjon:

Det har de siste ti årene kun vært gjennomført én forvaltningsrevisjon på tjenesteområdet, denne omhandlet kvalitet i undervisningen i grunnskolen.

En eventuell forvaltningsrevisjon kan være å se på spesialpedagogisk hjelp generelt, og i barnehage spesielt. Videre kan det vurderes forvaltningsrevisjon på barns psykososiale skolemiljø.

Barnehagen har en lav andel minoritetsspråklige barn i forhold til innvandrerbarn, noe som eventuelt kan ses på i sammenheng med risikovurderingen av sosialhjelp og oppfølging av flyktninger under området NAV. Det kan også være hensiktsmessig å vurdere en forvaltningsrevisjon sett opp mot tjenesteproduksjonen for barn med nedsatt funksjonsevne i grunnskolen.

Sekretariatets samlede vurdering for området er: **RF:2/VF:3**

4.3 NAV Rakkestad

Området omfatter:

- Sosiale tjenester
- Startlån
- bosetting og integrering av flyktninger
- Jobbsjansen/Ny Giv

I **budsjettdokumentet** opplyses det at «*fra medio 2020 sorterer NAV Rakkestad under oppvekst som formål*».

I dokumentet er det videre beskrevet at hver sjettede innbygger har innvandrerbakgrunn. «*Som en følge av stor arbeidsinnvandring fra EØS – området, har andelen innvandrere med europeisk bakgrunn vokst fra 50,9 prosent til 64,9 prosent på ca. femten år.*»

Videre står det at «*Hver sjettede innbygger i yrkesaktiv alder er ufør – mot ca. hver tiende person på landsbasis.*»

Det fremgår av budsjettdokumentet at det i NAV – Rakkestad ligger an til å bli etablert et IPS – tilbud i 2020. Et IPS – tiltak er i: «*Et tilbud til personer med moderate til alvorlige psykiske*

helseproblemer, og/eller rusproblemer, som ønsker hjelp til å komme i arbeid eller beholde ordinært, lønnet arbeid.»

I årsberetning opplyses det at andelen til NAV Rakkestad, av den totale rammen, faller fra 4,07 prosent i 2019 til 3,30 prosent i 2020.

Kun 18,6 prosent av kommunens befolkning har høyere utdanning, mens for Norge generelt er tallet 33,4 prosent. Mye av årsakene til forskjellene ligger i næringsstruktur – som lokalt er dominert av landbruk og industri.

I følge årsberetningen så er det en markert vekst i arbeidsledigheten fra 2019 – 2020, 4,4 % av arbeidsstokken, 104 flere ledige enn i fjor. Det står: «*Rådmannen vurderer at denne utviklingen (arbeidsledighet) er en direkte følge av Covid 19 pandemien*». Videre står det at «*Rådmannen har vanskelig for å se avtrykk av Covid 19 pandemien i NAV Rakkestads regnskap for 2020.*»

I følge KOSTRA så har kommunen en negativ innflytting, samt lavere fødte og høyere døde per 1000 innbyggere enn gjennomsnittet for sammenlignbare kommuner. Rakkestad har også høyere arbeidsledighet og innvandrerbefolkning enn gjennomsnittet. Kommunen har et høyere antall sosialhjelpsmottakere enn sammenlignbare kommuner som for eksempel Råde og Gjerdrum (KOSTRA gruppe 01) og et høyere antall sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold.

KOSTRA-analyser viser at kommunen disponerer et høyere antall boliger enn gjennomsnittet, og har lavere lønnsutgifter per eid kommunal bolig. Videre viser tall fra KOSTRA at færre får avslag på kommunal bolig enn i sammenlignbare kommuner, samt at få (<5) har midlertidig botilbud i mer enn 3 måneder.

Det fremgår ikke av Statsforvalterens tilsynskalender at det skal gjennomføres statlige tilsyn på oppvekstområdet i 2021.

Det fremkommer ikke noe i spørreundersøkelsen til administrasjonen og folkevalgte, eller i workshopen med kontrollutvalget, som skulle tilsi risiko på dette området.

Revisjonen har ikke kommet med innspill som gjelder NAV.

Det er ikke gjort noen forvaltningsrevisjon på området NAV siden 2010/11, denne tok for seg problemstillinger vedrørende deltagere i *kvalifiseringsprogrammet* og om innholdet i kvalifiseringsprogrammet var i overensstemmelse med regelverket.

Møte med ordfører og kommunedirektør (kommunens ledelse):

Rådmann opplyste at et boligkontor er under etablering. Det har som formål å styre, utvikle og forvalte kommunens boligmasse som sådan og som et element av kommunens totale virksomhet. I flere år har boligforvaltning, økonomi og tjenester, i spesielt helse og omsorg, hatt lite ressurser og svakt samordnet virksomhet.

Sekretariatets vurderinger og totalkonklusjon:

Vesentlighetsvurderingen ved dette området vil alltid bli satt høyt. Dette i hovedsak grunnet brukerperspektivet og at enkeltindivid kan bli hardt rammet hvis kommunen svikter på området. Fra et økonomisk perspektiv kan det også vurderes som vesentlig tatt i betraktning at det kan komme oppreisningskrav, erstatningssaker etc hvis kommunen svikter.

Sekretariatet vurderer at leveårsutfordringer kan være et risiko-område for Rakkestad kommune. De kommunale tjenestene i NAV som blant annet er sosial hjelp kan være et vesentlig område å gjøre nærmere vurderinger på. Sekretariatet vurderer også noe risiko og

høy vesentlighet for området vedrørende arbeidsledighet, dette kan også knyttes opp mot covid-19.

Sekretariatets samlede vurdering for området er: **RF2-VF3**

4.4 Helse og omsorg

Området dekker:

- Rakkestad familiesenter: Helsestasjon- og skolehelsetjenesten, Barnevernet, Fysio- og ergoterapitjenesten, Psykisk helse og rus og Frivillig sentral.
- Hjembaserte tjenester: Hjemmesykepleie, Omsorgsboliger og Forvaltningsenhet Helse
- Skautun rehabiliterings- og omsorgssenter: Korttid, Langtid, Demens og Kjøkken og Vaskeri.
- Bo- og aktivitetstjenester: Sone I (Helsehusveien I og Lundborgveien 3 – 5 – 7), Sone II (Bofellesskap for enslige mindreårige flyktninger, Kleven og Lundborgveien I) og Sone III (Gudimstua, Rakkestad Dagsenter, Rådhusveien 12 og Parksvingen).

Aktuelle lovendringer:

I 2022 kommer det en ny barnevernsreform der kommunen får et større faglig og økonomisk ansvar.

I budsjettet for 2021 fremkommer det at 30,81 prosent av ressursene går til helse og omsorg. Det er også her de største direkte kommunale utfordringer kommer. Om tjuer år er hver tredje innbygger 60 år eller eldre. Helse- og omsorgsoppgaver kommer dermed til å kreve sin plass. Hver sjettede innbygger i yrkesaktiv alder er ufør – mot ca. hver tiende person på landsbasis. Videre står det at «*psykisk helse og rus har over mange år blitt bygget kraftig opp som et resultat av opptrappingsplaner og forskjellige satsningsprogrammer for de to oppgaveområdene. Enheten omfatter 17,9 årsverk i budsjett 2021 og økonomiplan 2021 – 2024. Tiltakene er i den første fase i sin helhet finansiert av øremerkede statlige overføringer. I neste runde trappes disse tilskudd ned. Kommunen må ta en økende andel av kostnadene ved stillingene. Til slutt er tilbudene helt og fullt et kommunalt ansvar. Med den utviklingen som Rakkestad kommune i øyeblikket har i sine inntekter, lar det seg ikke gjøre å bygge psykisk helse og rus nevneverdig ytterligere ut i budsjett- og økonomiplanperioden. Rådmannen har i flere sammenhenger trukket fram at forventninger fra psykisk helse og rus mot de øvrige seksjoner, og fra de øvrige seksjoner mot psykisk helse og rus spriker og ikke har blitt avklart»*

I årsberetningen fremkommer det at helse og omsorg omfatter 45,81 prosent de samlede ressurser i 2020 mot 47,22 prosent i året før. I lengre tid er det kanalisert større ressurser til tidlig innsats, forebyggende og helsefremmede tiltak i sektoren. En betydelig del av den regulære drifts- og aktivitetsvekst, går dessuten til dette formålet.

KOSTRA-analyser viser at årsverk per bruker av omsorgstjenester er lavere, mens andel brukere av hjemmetjenester er høyere enn gjennomsnittet.

KOSTRA- analyser viser på området barnevern, at andel barn med melding, med undersøkning og med barnevernstiltak er høyt. Netto driftsutgifter er høyt, mens brutto driftsutgifter ligger under gjennomsnittet. Særlig er brutto driftsutgifter per barn som ikke er plassert av barnevernet lavt.

Vedrørende personer med rusproblemer viser KOSTRA at det er høyere driftsutgifter til denne gruppen jf. gjennomsnittet. Rakkestad kommune har et noe lavere antall årsverk *psykiatriske sykepleiere* enn gjennomsnittet, men Rakkestad har et litt høyere antall årsverk av personer med videreutdanning i psykisk helsearbeid og dobbelt så mange årsverk av personer med videreutdanning i rusarbeid sammenlignet med snittet i Kostragruppe 01. Kommunen har også et høyere antall kjøp av tiltak til rusmisbrukere fra aktører utenfor kommunen.

I spørreundersøkelsen sendt til virksomhetsledere fremkom det en middels risikovurdering ifht. i hvilken grad man opplevde at det er ressurser til god kvalitet på kommunale tjenester. Flere oppga helse som et risikoområde under utdypende spørsmål vedr. risikoområder i kommunen.

Det er ikke kommet noen innspill fra stedlig revisor/regnskapsrevisor på området. Det kom heller ikke frem noe som skulle tilsi risiko på dette området i workshopen kontrollutvalget hadde i forkant av arbeidet med denne analysen.

Forvaltningsrevisjonsprosjekter på området de siste ti årene:

- *Fosterhjem- økonomi og refusjoner* i 2016
- *Kvalitet i sykehjem og sykefraværsoppfølging* i 2021. Revisjonen fremmet 12 anbefalinger i rapporten. Det vil bli gjennomført oppfølgingsrapport ca ett år etter rapporten er behandlet i kommunestyret.
- *Forebyggende arbeid innen psykisk helse*, er igangsatt, den er forventet levert våren 2022

Møte med ordfører og kommunedirektør (kommunens ledelse):

Rådmann kommenterte at det faglig sett er et utfordrende område. Det blir stadig flere eldre i kommunen. Innen området barnevern er det utfordringer og rådmann mente at området kunne ha vært aktuelt for en evt. forvaltningsrevisjon. Rådmann trakk også frem området psykisk helse og rus, både i forhold til forebygging og ettervern, her er det imidlertid igangsatt en forvaltningsrevisjon. Rakkestad er på topp i Norge når det gjelder innbyggere med en funksjonsnedsettelse, det er både krevende og kostbart.

Sekretariatets vurderinger og konklusjon:

Sekretariatet vurderer på bakgrunn av KOSTRA- analyser som viser at årsverk per bruker av omsorgstjenester er lave, mens andel brukere av hjemmetjenester er høyere enn gjennomsnittet, at dette kan bety at årsverk ikke er økt selv om brukergruppen er større. KOSTRA- analyser viser også at på området barnevern, er andel barn med melding, med undersøkning og med barnevernstiltak høyere enn gjennomsnittet. Netto driftsutgifter er høyt, mens brutto driftsutgifter ligger under gjennomsnittet. Særlig er brutto driftsutgifter per barn som ikke er plassert av barnevernet lavt. Sekretariatet vurderer at dette kan tyde på at det blir satt inn lite ressurser på barn som ikke er plassert i barnevernet.

Vesentlige områder i en kommune er alle kommunale tjenester som gis til enkeltinnbyggere. Konsekvensene for enkeltpersoner kan være store dersom det inntreffer avvik. Området er også vesentlig grunnet risiko for oppreisningssaker hvis avvik oppstår, samt at det har en relativt stor budsjettandel sett opp mot kommunens samlede budsjett.

Sekretariatet vurderer at det kan være hensiktsmessig med en forvaltningsrevisjon innenfor barnevern med fokus på undersøkelser og tiltak. Et annet område det kunne ha vært aktuelt å gjennomføre en forvaltningsrevisjon på er kommunens hjemmetjenester, imidlertid er det nylig vært et prosjekt på området sykehjem, noe som svekker vesentligheten noe. I tillegg er det igangsatt et prosjekt vedr. psykisk helse.

Sekretariatets samlede vurdering for området er: **RF2-VF3**

4.5 Teknikk, miljø og landbruk

Området omfatter:

- Areal
- Byggesak, landbruk og eiendom
- Kommunal teknikk.

Aktuelle lovendringer: Selvkostforskriften kom ny i 2019 med virkning fra 01.01.2020. Forskriften utfyller bestemmelsene i kommuneloven § 15-1 om beregning av selvkost. Videre kom veileder til selvkostforskriften høsten 2020.

I budsjettokumentet kan vi lese at for området teknikk, miljø og landbruk er den relative størrelsen på 9.87 prosent av ressursene. Videre står det at «*Rakkestad kommune må i 2021 – 2024 iverksette omfattende tiltak på vann-, avløps- og renovasjons-området. De er identifisert, kvantifisert og tidfestet etter dialog med Fylkesmannen i Oslo og Viken.*» «*Investeringene er samlet sett på kr. 114 000 000. De er prioritert ut fra aktuelle hovedplaner vedtatt av kommunestyret. Drifts- og finansielle konsekvenser av prosjektene dekkes inn i form av økte årsgebyrer for selvkost-områdene.*»

I årsregnskap/ årsmelding opplyses det at teknikk, miljø og landbruk utgjør 6,36 prosent av regnskapet i 2020. Den tilsvarende størrelse var 5,18 prosent året før. En av årsakene til denne utviklingen er blant annet en økning av vedlikeholdet av veier i siste budsjett- og regnskapstermin.

KOSTRA-analyser viser at brutto driftsutgifter ligger lavere enn gjennomsnittet, særlig beredskap. Driftsutgifter til forebygging ligger høyere enn gjennomsnittet. KOSTRA viser videre at på området *Eiendomsforvaltning* så ligger netto driftsutgifter samlet lavere enn gjennomsnittet og per innbygger rundt 70% lavere. Utgifter til driftsaktiviteter per kvadratmeter, særlig renhold og energi, ligger høyere.

I spørreundersøkelsen til virksomhetsledere og folkevalgte ble teknisk sektor og miljø fremhevet som risikoområder.

På spørsmål om *i hvilken grad det var utarbeidet planer for nærings- og konjunkturutvikling, som antas å ha betydning for kommunen* ble resultatet en lav skår noe som kan tyde på høy risiko. Det samme gjaldt spørsmål om *i hvilken grad opplever du at det er utarbeidet klima/ miljøplaner i din kommune.*

Regnskapsavdelingen i **Østre Viken kommunerevisjon IKS** har gitt følgende generelle innspill på eventuelle risikoområder (gjelder alle kommunene i «Østfold»):

- Styring av investeringsprosjekter
- Vedlikeholdsetterslep på bygningsmassen

I workshopen med kontrollutvalget ble planverk generelt og klima/miljøplaner spesielt og ROS-analyser foreslått som områder det kunne gjennomføres forvaltningsrevisjon på.

Statlig tilsyn, i 2019 gjennomførte mattilsynet et tilsyn vedr. fremtidig vannforsyning i Rakkestad kommune.

Det er de siste årene blitt gjennomført følgende **forvaltningsrevisjonsprosjekter** i Rakkestad på området:

- *Byggesak* (2012),
- *Oppfølging av politiske vedtak og mål generelt og spesielt innen teknisk* (2015)
- *Offentlige anskaffelser*. (2018)

Møte med ordfører og kommunedirektør (kommunens ledelse)

Rådmann ønsket å fremheve *vann og avløp* som et område det kunne ha vært hensiktsmessig å gjøre en forvaltningsrevisjon på, selv om mattilsynet har gjennomført et statlig tilsyn på området.

Sekretariatets vurderinger og konklusjon:

Sekretariatet vurderer at det ligger noe risiko på området som handler om vedlikehold. Eksempelvis viser spørreundersøkelsen at det kan ligge risiko knyttet til planverk av vedlikehold og klima og miljø. Sekretariatet vurderer også at det kan være aktuelt å se nærmere på nærings- og konjunkturutviklingsplanene for kommunen.

På området som omhandler vann og avløp vil risiko for utslipp og urent vann alltid være vesentlig for kommunens innbyggere. Særlig eldre og syke kan rammes hardt. Sekretariatet vurderer at kommunen er kjent med risikoen og det er nylig gjennomført statlige tilsyn av vann og avløp som følges opp. Imidlertid trekker rådmann frem dette som et aktuelt område for forvaltningsrevisjon.

Sekretariatets samlede vurdering for området er: **RF:3/VF3**

5. Covid-19

Generelt har Covid -19 situasjonen hatt innvirkning på alle områder. Nasjonalt har flere kontrollutvalg ønsket at det skal gjennomføres forvaltningsrevisjonen av kommunens håndtering av Covid19-pandemien. Pandemien har påvirket de fleste kommunale områder i stor eller mindre grad. Det kan være ulik tilnærming til hva det er ønskelig en forvaltningsrevisjon skal innebære. Fokuset nasjonalt har vært sett opp mot beredskapsplan, ettervirkninger psykisk helse/ levekår, utsatte barn og ungdom og økonomiske konsekvenser.

I årsmeldingen 2020 fremkommer det at Covid 19 håndteringen har vært krevende for hele Rakkestad kommune. Videre kan vi lese: «*Den har blitt ivaretatt ved siden av og i tillegg til de ordinære oppgavene. Etter hvert er hele organisasjonen merket og utmattet av denne situasjonen. Rådmannen bekymrer seg noe for hvilken kommune og samfunn som vil reise seg etter at viruset er slått tilbake*». Det var i 2020 to større smitteutbrudd i kommunen – et tilknyttet et arrangement på Rakkestad Bygdetun i oktober og et relatert til Andebo omsorgsboliger i desember 2020 – januar 2021. Det ble registrert seks dødsfall blant beboere i sammenheng med det siste utbruddet. Flere ansatte i Skautun rehabiliterings- og omsorgssenter og omsorgsboliger pådro seg også smitte. Rådmannen skriver at «*Rakkestad kommune opplevde det siste utbruddet som spesielt krevende. Det kommunale apparatets bærekraft, kapasitet og robusthet ble satt avgjørende på prøve. Rakkestad kommune kan i ettertid konstatere å ha maktet sine oppgaver. Det var ikke gitt underveis*».

I følge årsmeldingen har Covid 19 håndtering og Covid tiltak blitt svært kostbare for kommunen.

I Workshopen kontrollutvalget gjennomførte 15.06.2021, fremkom det følgende underpunkter som kunne være gjenstand for forvaltningsrevisjon på området:

- det kommunestyret delegerte ble det gjort på en god måte?
- forutsatte at alle kunne håndtere/ hadde tilgang til digitale tjenester
- barnekonvensjonen – sårbare grupper – aktivitetstilbud til de eldre
- resultatet av fylkeslegens gjennomgang av utbrudd på Skautun
- forholdsmessigheten mellom smittevern og menneskeverd
- kriseledelsen hvordan fungerte dette
- slitasje på ansatte
- ivaretagelse av demokratiet - møteavvikling
- gjenåpning

Møte med ordfører og kommunedirektør (kommunens ledelse)

Rådmann og ordfører opplyste at kommunen skal selv sette i gang et prosjekt på dette.

Sekretariatets vurdering og konklusjon:

Sekretariatet vurderer at det kunne ha vært aktuelt å gjennomføre et forvaltningsrevisjonsprosjekt sett opp mot Covid19-situasjonen, ikke minst for å kunne ha en evaluering og lære hvis det oppstår lignende situasjoner i fremtiden. Imidlertid er det ikke like hensiktsmessig da kommunen selv vil igangsette en evaluering av situasjonen.

Samlet risiko og vesentlighetsvurdering på området er: **RF:2/VF:2**

6. Selskaper

I kommunal sektor er det blitt mer og mer vanlig å organisere deler av tjenesteproduksjonen i fristilte selskap, foretak, stiftelser og lignende. I ØKUS sin plan for eierskapskontroll for perioden 2020-2023 framkommer det at «*selskapsorganisering kan gi styringsmessige utfordringer for kommunestyret som er den øverste beslutningstaker. I tillegg reiser det spørsmål i forhold til tilsyn og kontroll med denne type organisering av virksomheten. Det faktum at en oppgave som tidligere lå innenfor forvaltningen er organisert inn i et utenforliggende selskap, bør ikke i seg selv føre til mindre tilsyn og oppfølging av kontroll- og tilsynsorganet i kommunen. Tvert om, det kan være nødvendig med en økning i oppfølging og koordinering da den ligger utenfor det tradisjonelle forvaltningsorganet.*» Planen skal behandles i kontrollutvalgets siste møte i 2021.

I møte med ordfører og kommunedirektør kom ordfører med innspill vedrørende Øst 110-sentral IKS. Rakkestad har en representant der grunnet eget brannvesen, dette er ordfører. Ordfører sa hun syntes organiseringen av selskapet var uoversiktlig, dette fordi det blant annet var noen kommuner som deltok i IKSet som IKS, mens andre kommuner deltar som enkeltkommuner.

Rådmann trakk også frem at det bør gjøres vurderinger i forhold til samfunnsikkerhet, skal kommunen eksempelvis ha eget apparat, egen brann og redningstjeneste?

Sekretariatets vurderinger og totalkonklusjon:

Sekretariatet har ikke funnet grunnlag til å foreta en ytterligere risiko- og vesentlighetsvurdering av selskapene hvor kommunen har medeierskap. Sekretariatet har heller ikke vurdert at det foreligger noe behov for forvaltningsrevisjon av selskapene. Det kan gjennomføres en forvaltningsrevisjon av området samfunnsikkerhet og nytteverdien av å ha et eget brann- og redningstjeneste. Dette vil imidlertid ikke medføre en forvaltningsrevisjon av selskapet ØST110-sentral IKS. Plan for eierskapskontroll 2022-2023 vil bli behandlet i

samme møte som plan for forvaltningsrevisjon bli behandlet. Det kan eventuelt vurderes om det skal gjennomføres en eierskapskontroll av ØST110-sentral IKS.

I forrige planperiode (2017-2020) har det blitt gjennomført eierskapskontroll av Rause AS, Prosjektplan for Deltagruppen AS er behandlet i desember 2020 og rapporten er estimert å leveres i begynnelsen av 2022.

Samlet risiko og vesentlighetsvurdering på området er: **RF1/VF2**

7. Rådmannens uttalelse

Rådmann har gitt sin uttalelse til dokumentet i e-post datert 14. november 2021.

Uttalelsen er sakset ut og ligger i sin helhet nedenfor:

Hei,

Det vises til kontrollutvalgssekretariatets e-post av 4.11.d.å. som gjelder uttalelse av rådmannen til høringsutkast til kontrollutvalgssekretariatets risiko- og vesentlighetsvurderinger for Rakkestad kommune for inneværende kommunevalgperiode.

Som rådmannens vurderer det er det spesielt stor risiko og vesentlighet relatert til sårbarhets- og beredskapsanalyser, sårbarhets- og beredskapsplaner og sårbarhets- og beredskapstiltak i hele kommunens virksomhet. IT – sikkerhet, personvern og intern kontroll peker seg i de kategorier som nevnt ut som spesielt utsatte og krevende områder.

Den budsjett- og økonomiske situasjonen og utviklingen for Rakkestad kommune i 2022 – 2025 er bekymringsfull og en betydelig risiko- og vesentlighetsfaktor.

Rakkestad kommune har til dels store rekrutteringsutfordringer av personell og kompetanse i deler av sin virksomhet. Det er av ulike årsaker økende turnover av ansatte på flere områder. Det medfører sårbarhet, ustabilitet og temmelig sikkert mindre kvalitet i tilbud og tjenester.

Innen oppvekst er de psykososiale betingelser og rammer for barn i barnehager og skoler forbundet med stor risiko og vesentlighet. Rakkestad kommune har ansvar for et forsvarlig og trygt psykososialt miljø formelt og faktisk. Rådmannen er ikke sikker på at dette området har den plass det burde ha verken i politisk nivå eller kommunen som sådans bevissthet. De satsinger som er foretatt for bedre tverrfaglig innsats fra barnehage og skole på den ene side og spesielt familietjenestene på den andre side har enda ikke hatt de ønskede gjennomslag og resultater. Det er mye å gå på på dette området.

Når det gjelder livsstil og levekår er barnevern et stort risiko- og vesentlighetsområde for Rakkestad kommune og norske kommuner som helhet. Det er veldig mange tiltak i Rakkestad kommune sammenlignet med gjennomsnittet av landets kommuner. Kostnadene er voksende og meget store relativt sett. Barnevernreformen – med større forbyggende oppgaver, ansvar for fosterhjem og høyere egenandeler for bruk av spesialiserte tjenester – settes i verk fra 2022. Rådmannen er tvilsom til at Rakkestad kommune er godt skodd for i særdeleshet de utvidede og større oppgavene.

Psykisk helse og rus er også et svært stort risiko- og vesentlighetsområde for Rakkestad kommune og norske kommuner som helhet. Det er kommunalt utfordringer relatert til oppbyggingen av førstelinjetilbudene og stabiliteten og helheten i de tjenestene som skal gis. Rådmannen er bekymret for dette området. Det gjelder kommunens egne tjenester primært og psykisk helse og rus i et samfunnsmessig og nasjonalt perspektiv dernest.

Innen hjemmetjenester og institusjonstjenester har Rakkestad kommune først med samhandlingsreformen og etter hvert med førstelinjens mer og mer sentrale plass i de samlede offentlige helse- og omsorgstjenester fått flere og større oppgaver. Det er både risiko og vesentlighet

knyttet til dette. Rakkestad kommune har i øyeblikket spesielle utfordringer med fullt ut å håndtere økende demensutfordringer i brukergrupper og samfunnet. Tjenesteapparatet er ikke fullt ut rustet for det. Kostnader eskalerer. Rakkestad kommune må oppnå enda større effekt av tidlig innsats og forebyggende og helsefremmende aktivitet i sin virksomhet for å håndtere oppgavene faktisk og økonomisk.

Rakkestad kommune har en svært stor tjeneste knyttet til omsorgen for de funksjons- og utviklingshemmede og mennesker med sammensatte og store utfordringer. Kostnadene er voksende og meget store relativt sett. Rådmannen er bekymret for området som sådant og for kommunens evne til å finansiere tilbudene framover. Det foregår for tiden en revisjon av kommunenes inntektssystem med virkning fra 2023. PU – kriteriet kan bli vektet ned eller tatt helt bort. Det kan gi avgjørende og fatale effekter for Rakkestad kommune.

Hva angår teknisk infrastruktur er risiko og vesentlighet som rådmannen ser det, i øyeblikket spesielt relatert til vann- og avløpsområdene. Det gjelder både drift av anleggene og investeringer. Uten at Rakkestad kommune har tilfredsstillende vann- og avløpsnett og vann- og avløpsanlegg oppfylles ikke leveranseforpliktelser for vann og forurensingskrav for avløp som forutsatt og samfunnsutviklingen for boliger, næring og annet vil bli hemmet og kan stanse helt opp. Rakkestad kommune er dessuten en aktør for nasjonalt og globalt å oppfylle klima og miljømål.

Rådmannen ber om at denne uttalelse i sin helhet vedlegges risiko- og vesentlighetsvurderingen.

Med hilsen,

Alf Thode Skog,

rådmann

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2022/106
Dokumentnr.: 31
Løpenr.: 179660/2022
Klassering: 3016-191
Saksbehandler: Caroline Klæboe Roos

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rakkestad	Møtedato 14.06.2022	Utvalgssaksnr. 22/30
---	-------------------------------	--------------------------------

Referater og meldinger

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget tar referater og meldinger til orientering.

Fredrikstad, 20.05.2022

Vedlegg

1. Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 10.05.2022

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen

Saksopplysninger

Vedlegg 1: Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 10.05.2022 ligger vedlagt, til orientering.

Vurdering

Sekretariatet vurderer at kontrollutvalget kan ta referater og meldinger til orientering.

Møteprotokoll

Kontrollutvalget Rakkestad

Møtedato: 10.05.2022,
Tidspunkt: fra kl. 09:00 til kl. 10:50
Møtested: Rådhuset, møterom Kommunestyresalen
Fra – til saksnr.: 22/10 - 22/20

Frammøteliste

Medlemmer	Møtt	Varamedlemmer
Finn Kultorp, leder	Meldt forfall	Svein Iver Gjøby
Ellen Solbrække, nestleder	X	
Jan Ståle Lintho	Meldt forfall	Roger Olstad
John Martin Snopestad	X	
Inger Kaatorp	X	

Antall stemmeberettigede fremmøtte 5 av 5

Møtende fra Østfold kontrollutvalgssekretariat:

Daglig leder Anita Dahl Aannerød og rådgiver Bjørn Gulbrandsen

Møtende fra revisjon

Konst. seksjonsleder Casper Støten, forvaltningsrevisor Henning Langsholt og regnskapsrevisor Jostein Ek

Møtende fra administrasjonen:

Rådmann Alf Tode Skog (til sak 22/12)

Andre:

Ingen

Ellen Solbrække, nestleder

Roger Olstad

Saksliste

Saksnr.	Innhold	Side:
PS 22/10	Godkjenning av innkalling og saksliste	
PS 22/11	Valg av representant til å signere protokoll	
PS 22/12	Kontrollutvalgets uttalelse til kommunens årsregnskap og årsberetning for 2021	
PS 22/13	Revisjonsbrev nr. 1/2022 - Kontrollutvalgets oppfølging	
PS 22/14	Revisors attestasjonsuttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen 2021	
PS 22/15	Revisjonsrapport - Resultat av kontrollhandlinger vedr. sluttregnskap for investeringsprosjekt Os skole	
PS 22/16	ØVKR IKS - Rapport om resultat av kontrollhandlinger vedr. sluttregnskap for investeringsprosjekt omsorgsboliger i hjemmebaserte tjenester	
PS 22/17	Forvaltningsrevisjonsrapport "Forebyggende arbeid innen psykisk helse"	
PS 22/18	Rutine for avtale om levering av forvaltningsrevisjoner for kontrollutvalget i Rakkestad kommune	
PS 22/19	Referater og meldinger	
PS 22/20	Eventuelt	

PS 22/10 Godkjenning av innkalling og saksliste

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Innkalling og saksliste godkjennes

Kontrollutvalget Rakkestads behandling 10.05.2022:

Ingen merknader til innkalling eller saksliste

Kontrollutvalget Rakkestads vedtak 10.05.2022:

1. Innkalling og saksliste godkjennes

PS 22/11 Valg av representant til å signere protokoll

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Til å signere protokollen sammen med leder av utvalget, velges

Kontrollutvalget Rakkestads behandling 10.05.2022:

Roger Olstad ble foreslått og enstemmig valgt.

Kontrollutvalget Rakkestads vedtak 10.05.2022:

1. Til å signere protokollen sammen med leder av utvalget, velges Roger Olstad

PS 22/12 Kontrollutvalgets uttalelse til kommunens årsregnskap og årsberetning for 2021

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget avgir uttalelse til årsregnskap og årsberetning 2021 for Rakkestad kommune som vist i vedlegg 1 til saken
2. Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet og årsberetningen 2021 sendes kommunestyret med kopi til formannskapet.

Kontrollutvalget Rakkestads behandling 10.05.2022:

Rådmann orienterte utvalget om resultatet og til enkelte andre nøkkeltall for 2021 for Rakkestad kommune. Revisor redegjorde for revisjonsberetningen og om grunnen til forbeholdet som var tatt inn i revisjonsberetningen. Utvalget stilte enkelte spørsmål som ble besvart i møte. Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalget Rakkestads uttalelse 10.05.2022:

1. Kontrollutvalget avgir uttalelse til årsregnskap og årsberetning 2021 for Rakkestad kommune som vist i vedlegg 1 til saken
2. Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet og årsberetningen 2021 sendes kommunestyret med kopi til formannskapet.

PS 22/13 Revisjonsbrev nr. 1/2022 - Kontrollutvalgets oppfølging

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Revisjonsbrev nr. 1/2022 tas til orientering. Kontrollutvalget ber rådmann om å sørge for at revisjonens påpekning blir fulgt opp med nødvendige tiltak
2. Kontrollutvalget ber rådmann om en skriftlig tilbakemelding om tiltak som iverksettes, til kontrollutvalgets møte den 27.09 2022

Kontrollutvalget Rakkestads behandling 10.05.2022:

Revisor orienterte om grunnlaget for revisjonsbrev 1/2022. Forslag til innstilling enstemmig vedtatt

Kontrollutvalget Rakkestads vedtak 10.05.2022:

1. Revisjonsbrev nr. 1/2022 tas til orientering. Kontrollutvalget ber rådmann om å sørge for at revisjonens påpekning blir fulgt opp med nødvendige tiltak
2. Kontrollutvalget ber rådmann om en skriftlig tilbakemelding om tiltak som iverksettes, til kontrollutvalgets møte den 27.09 2022

PS 22/14 Revisors attestasjonsuttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen 2021

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget tar kontroll med etterlevelsen av området «*Tilskudd til private barnehager*», til orientering

Kontrollutvalget Rakkestads behandling 10.05.2022:

Revisjonen orienterte om etterlevelseskontrollen. Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalget Rakkestads vedtak 10.05.2022:

1. Kontrollutvalget tar kontroll med etterlevelsen av området «*Tilskudd til private barnehager*», til orientering

PS 22/15 Revisjonsrapport - Resultat av kontrollhandlinger vedr. sluttregnskap for investeringsprosjekt Os skole

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget har ingen merknader til «Rapport om resultat av kontrollhandlinger vedrørende sluttregnskap for investeringsprosjekt Os skole», og tar rapporten til orientering.
2. «Rapport om resultat av kontrollhandlinger vedrørende sluttregnskap for investeringsprosjekt Os skole» oversendes kommunestyret til orientering.

Kontrollutvalget Rakkestads behandling 10.05.2022:

Revisjonen orienterte om kontrollen med investeringsprosjektet. Kontrollutvalget ønsker en sak til neste møte om revisjon av investeringsprosjekter. Bestillingen tas opp under sak 22/20 under eventuelt. Innstillingen ble enstemmig vedtatt

Kontrollutvalget Rakkestads uttalelse 10.05.2022:

1. Kontrollutvalget har ingen merknader til «Rapport om resultat av kontrollhandlinger vedrørende sluttregnskap for investeringsprosjekt Os skole», og tar rapporten til orientering.
2. «Rapport om resultat av kontrollhandlinger vedrørende sluttregnskap for investeringsprosjekt Os skole» oversendes kommunestyret til orientering.

PS 22/16 ØVKR IKS - Rapport om resultat av kontrollhandlinger vedr. sluttregnskap for investeringsprosjekt omsorgsboliger i hjemmebaserte tjenester

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget har ingen merknader til «Rapport om resultat av kontrollhandlinger vedrørende sluttregnskap for investeringsprosjekt omsorgsboliger i hjemmebaserte tjenester», og tar rapporten til orientering.

2. «Rapport om resultat av kontrollhandlinger vedrørende sluttregnskap for investeringsprosjekt omsorgsboliger i hjemmebaserte tjenester» oversendes kommunestyret til orientering.

Kontrollutvalget Rakkestads behandling 10.05.2022:

Revisjonen orienterte om kontrollen med investeringsprosjektet. Det var ingen kommentarer til kontrollen. Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalget Rakkestads uttalelse 10.05.2022:

1. Kontrollutvalget har ingen merknader til «Rapport om resultat av kontrollhandlinger vedrørende sluttregnskap for investeringsprosjekt omsorgsboliger i hjemmebaserte tjenester», og tar rapporten til orientering.
2. «Rapport om resultat av kontrollhandlinger vedrørende sluttregnskap for investeringsprosjekt omsorgsboliger i hjemmebaserte tjenester» oversendes kommunestyret til orientering.

PS 22/17 Forvaltningsrevisjonsrapport "Forebyggende arbeid innen psykisk helse"

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget tar forvaltningsrevisjonsrapport «Forebyggende arbeid innen psykisk helse», samt rådmannens uttalelse til rapporten til etterretning, og slutter seg til revisjonens anbefalinger.
2. Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret:
 - 1: Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapport «Forebyggende arbeid innen psykisk helse» til etterretning, og ber administrasjonen følge opp de fem anbefalinger som fremkommer av rapporten. Herunder skal kommunen:
 - oppdatere kommunens folkehelseoversikt som er fra 2015
 - arbeide videre med å implementere «Bedre tverrfaglig innsats» nedover i organisasjonen slik at dette arbeidet blir optimalisert
 - prioritere å øke kompetansen til ansatte som innehar spesielle sykepleierfunksjoner (helsesykepleiere) i forbindelse med kommunens helsefremmende og forebyggende arbeid
 - utarbeide formaliserte samarbeidsrutiner mellom helsestasjons- og skolehelsetjenesten og tjenester/virksomheter hvor det på revisjonens tidspunkt ikke finnes formaliserte rutiner (herunder kommunens fastleger, NAV på systemnivå, og barnehageeier)
 - vurdere å involvere kommuneoverlege i utformingen av helsestasjons- og skolehelsetjenestens planverk og prioriteringer

2: Kommunestyret viser til kontrollutvalgets ansvar for å påse at kommunestyrets vedtak i forbindelse med forvaltningsrevisjon blir fulgt opp. Kommunestyret ber kontrollutvalget om å følge opp vedtaket med en oppfølgingsrapport fra revisjonen ett år etter kommunestyrets behandling av saken. Denne oppfølgingsrapporten skal også sendes til kommunestyret.

Kontrollutvalget Rakkestads behandling 10.05.2022:

Revisjonen orienterte om rapportens vurderinger, funn og om hvilke anbefalinger som er gitt i rapporten. Kontrollutvalget stilte oppfølgingsspørsmål som ble besvart i møte. Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalget Rakkestads vedtak 10.05.2022:

1. Kontrollutvalget tar forvaltningsrevisjonsrapport «Forebyggende arbeid innen psykisk helse», samt rådmannens uttalelse til rapporten til etterretning, og slutter seg til revisjonens anbefalinger.
2. Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret:

1: Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapport «Forebyggende arbeid innen psykisk helse» til etterretning, og ber administrasjonen følge opp de fem anbefalinger som fremkommer av rapporten. Herunder skal kommunen:

- oppdatere kommunens folkehelseoversikt som er fra 2015
- arbeide videre med å implementere «Bedre tverrfaglig innsats» nedover i organisasjonen slik at dette arbeidet blir optimalisert
- prioritere å øke kompetansen til ansatte som innehar spesielle sykepleierfunksjoner (helsesykepleiere) i forbindelse med kommunens helsefremmende og forebyggende arbeid
- utarbeide formaliserte samarbeidsrutiner mellom helsestasjons- og skolehelsetjenesten og tjenester/virksomheter hvor det på revisjonens tidspunkt ikke finnes formaliserte rutiner (herunder kommunens fastleger, NAV på systemnivå, og barnehageeier)
- vurdere å involvere kommuneoverlege i utformingen av helsestasjons- og skolehelsetjenestens planverk og prioriteringer

2: Kommunestyret viser til kontrollutvalgets ansvar for å påse at kommunestyrets vedtak i forbindelse med forvaltningsrevisjon blir fulgt opp.

Kommunestyret ber kontrollutvalget om å følge opp vedtaket med en oppfølgingsrapport fra revisjonen ett år etter kommunestyrets behandling av saken. Denne oppfølgingsrapporten skal også sendes til kommunestyret.

PS 22/18 Rutine for avtale om levering av forvaltningsrevisjoner for kontrollutvalget i Rakkestad kommune

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Forslag til "Avtale om levering av forvaltningsrevisjoner for kontrollutvalget i Rakkestad kommune", vedtas
2. Avtale om levering av forvaltningsrevisjoner for kontrollutvalget i Rakkestad kommune for perioden august 2022 til juli 2024, skal behandles i kontrollutvalgets siste møte før sommeren i 2022

Kontrollutvalget Rakkestads behandling 10.05.2022:

Sekretariatet orienterte om grunnlaget for rutinen for avtale om levering av forvaltningsrevisjon. Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalget Rakkestads vedtak 10.05.2022:

1. Forslag til "Avtale om levering av forvaltningsrevisjoner for kontrollutvalget i Rakkestad kommune", vedtas
2. Avtale om levering av forvaltningsrevisjoner for kontrollutvalget i Rakkestad kommune for perioden august 2022 til juli 2024, skal behandles i kontrollutvalgets siste møte før sommeren i 2022

PS 22/19 Referater og meldinger**Sekretariatets innstilling**

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget tar referater og meldinger til orientering.

Kontrollutvalget Rakkestads behandling 10.05.2022:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt

Kontrollutvalget Rakkestads vedtak 10.05.2022:

1. Kontrollutvalget tar referater og meldinger til orientering.

PS 22/20 Eventuelt**Kontrollutvalget Rakkestads behandling 10.05.2022:**

- Kontrollutvalget ber sekretariatet om å legge frem et forslag til rutine for revisjon av kommunens investeringsregnskaper over et gitt investeringsbeløp. Saken legges frem i møte 14.06 2022

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2022/106
Dokumentnr.: 32
Løpenr.: 179667/2022
Klassering: 3016-191
Saksbehandler: Caroline Klæboe Roos

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rakkestad	Møtedato 14.06.2022	Utvalgssaksnr. 22/31
---	-------------------------------	--------------------------------

Eventuelt